

W PARYŻU ZACZYNAJĄ BREDZIĆ

MÓWIA, ŻE POLSKA ODDA POMORZE ZA LITWĘ.

Walka Prasowa Polsko-Francuska Zaostrza Się. — „Tajny Pakt” Gwarantuje Neutralność Niemiec w Pertraktacjach Polsko-Litewskich. — Niemcy Godzą Się na Oddanie Polsce Kłajpedy-Mówi La Liberté.

Paryż, 29 sierpnia. — Pomimo poprzednich zaprzeczeń Warszawy o istnieniu tajnego paktu polsko-niemieckiego, poważył organ nacjonalistów francuskich, La Liberté, wystąpił wczoraj z wielce sensacyjną wiadomością, w której oświadcza, że tajny pakt o doniosłym znaczeniu dla polityki europejskiej został faktycznie podpisany między Polską i Niemcami. Według tego paktu — jak twierdzi La Liberté — Niemcy zobowiązują się dać Polsce wolną rękę w pertraktacjach z Litwą, z którą Polska ma zawrzeć unję polityczną, a za to rząd polski miał się rzekomo zgodzić na oddanie Niemcom Pomorza wraz z Gdynią i Gdańskiem. Pakt zobowiązuje również Polskę do neutralności w razie gdyby Niemcy weszły do wojny z trzecim państwem oraz zobowiązuje oba państwa do współpracy w dostarczaniu sobie potrzebnych materiałów. Polska ma dostarczać Niemcom, nawet w razie wojny, surowiec, a Niemcy zobowiązują się dostarczać Polsce manufakturę, szczególnie ze swych zakładów chemicznych.

Korespondent chicagowski „Tribune” oświadcza, że jeżeli faktycznie Polska podpisała tajny pakt z Niemcami, wszelkie nadzieje Paryża zjednania sobie Polski dla Lokarna Wschodniego znikły zupełnie. Francja jest tem wielce zaniepokojona, gdyż propozycja zawarcia sieci paktów obopólnej pomocy na wschodzie Europy, jest dzisiaj najbardziej żywotnym tematem obrad na konferencjach dyplomatycznych w Paryżu.

Polska Musi Mieć Wolny Dostęp Do Morza — Mówi Berlin.

Tajna umowa polsko-niemiecka, jeżeli w ogóle istnieje, reguluje obok układu ekonomicznego, następujące kwestje polityczne:

1. Niemcy uznają zasadniczo pretensje Polski do morza i twierdzą, że Polska musi mieć wolny dostęp do Bałtyku.
 2. Niemcy sugstionują, aby Polska przy pomocy pokojowych pertraktacji doprowadziła z Litwą do unji politycznej polsko-litewskiej. W tym wypadku Niemcy wyrzekłyby się wszelkich pretensyj do Kłajpedy, portu litewskiego.
 3. W razie konfliktu wojennego między Polską i Litwą Niemcy nie wysuną swoich pretensyj.
 4. Dla osiągnięcia planowanego celu, Niemcy zobowiązują się sekundować Polsce politycznie i dyplomatycznie ze wszystkich sił, jakimi rozporządzają.
 5. Z drugiej strony, z chwilą kiedy unja polsko-litewska tym czy innym sposobem zostanie zrealizowana, Polska zobowiązuje się oddać Niemcom Pomorze, Gdynię, i nie będzie sprzeciwiać się przyłączeniu Gdańska do Rzeszy niemieckiej.
- Taki, w skróceniu, program zlikwidowania konfliktu na wschodzie Europy powstał w głowie autora artykułu sensacyjnego, omawiającego stosunki polsko-niemiecko-litewskie. Francja i Francuzi, aczkolwiek znani ze swej ignorancji o Polsce i jej sprawach, czego mieliśmy już tyle dowodów, nie zdobyliby się na tego rodzaju brednie, gdyby nie istniejący konflikt prawowy polsko-francuski, który widać pozabawia niektórych Francuzów, z kół bardziej skrajnych nacjonalistów, równowagi i spostrzegawczości politycznej.

PRASA POLSKA O ARTYKULE „ECHO DE PARIS”.

Jednomyslnie Zaprzecza Doniesieniom z Francji.

Warszawa, 29 sierpnia. (Havas). — Doniesienia francuskiego dziennika „Echo de Paris” że Polska i Niemcy przygotowały układ handlowy gwarantujący Niemcom dostawę artykułów żywności i surowców materiałowych na wypadek wojny między Niemcami i jakimś innym krajem, przy równoczesnym oświadczeniu neutralności Polski, co stanowiłoby ze strony Polski sprzeniewierzenie się zawartemu układowi z Francją, zaprzecza prasa polska jak najenergiczniej. „Czas” krakowski, konserwatywny organ wielkich obszarów, sympatyzujący z rządem piłsudskim, że doniesienie to jest z gruntu fałszywe a że ma podkład polityczny dowodzi ten fakt, że równocześnie wiadomość ta pojawiła się w sowieckiej prasie rosyjskiej. Wszelka dążność do rozzerwania przyjaźni stosunków między Francją i Polską — powiada „Czas”, spali na panewce, gdyż sojusz polsko-rosyjski, polegający na wspólnych interesach obu krajów, jest silny i stanowczy. „Gazeta Warszawska” organ partii narodowej pisze: Tworzenie jakiegokolwiek układu między Polską i Niemcami, zwrócenie przeciw Francji byłoby politycznym samobójstwem dla Polski. Tylko rząd głupców lub zdrajców mógłby myśleć o zawarciu takiego układu.

WĘGRZY CHCĄ DOPROWADZIĆ DO POROZUMIENIA MIĘDZY WŁOCHAMI I POLSKĄ.

Budapeszt, 29 sierpnia. (Havas). — Dziennik liberalny „Pesti Napolo” wyjaśnia zapowiedzianą wizytę w Polsce premiera Węgier Goembosa i ministra spraw zagranicznych De Kanya tem, że obaj ci politycy węgierscy chcą doprowadzić do porozumienia między Włochami i Polską drogą na Wiedeń i Budapeszt i prosić Polskę o pośrednictwo w porozumieniu między Rumunją i Węgrami.

Na Powodzian w Polsce.

Okrutna klęska powodzi, jaka dotknęła setki tysięcy naszych braci w Ojczyźnie, woła wielkim głosem o jak najwydatniejszą pomoc naszym nieszczęśliwym Rodakom. Głos ten nie przechodzi bez echa. — We wszystkich osiedlach polskich na wychodźstwie zawiązały się Komitety Pomocy Powodzianom, płyną datki na ratowanie ofiar, które żywiołowa klęska zostawiła bez dachu nad głową i bez środków do życia. Na listę składek otwartą przez „Dziennik Chicagowski” wpłynęły następujące ofiary:

T. C.	\$1.00
Izidor Karbowski	1.00
Józef Ziemia	5.00
	\$ 7.00
Poprzednio	\$714.00

Razem \$721.00

Rodacy! Spieszcie z pomocą nieszczęśliwym Braciom w Ojczyźnie! — Każdy wasz grosz przyczyni się do osuszenia łąk i poratowania tych, których katastrofizm natury zepchnął w otchłań niedostatku i nędzy. Akcja ratunkowa w Polsce idzie pełnym tempem. Rząd wyteży wszystkie siły, aby złagodzić ciężkie położenie powodzian, oszczędzone przez powódź części Ojczyzny idą im na ratunek, zagranica spieszy im z pomocą — niechże nie braknie tam pomocy Wychodźstwa!

Dalsze datki przyjmuje Administracja „Dziennika Chicagowskiego”, pnr. 1455 ul. West Division.

KALENDARZYK

Dziś, środa, 29-go sierpnia: — Ścieście św. Jana Chrzciciela.
Jutro, czwartek, 30-go sierpnia: — Św. Róży Limańskiej p.
Wschód słońca o godz. 6:12.
Zachód słońca o godz. 7:29.

Z Biura Meteorologicznego
Pogoda w Chicago i okolicy: W środę i prawdopodobnie czwartek pogoda przy podnoszącej się zwolna temperaturze. Łagodny, wschodni i południowo-wschodni wiatr w śróde.

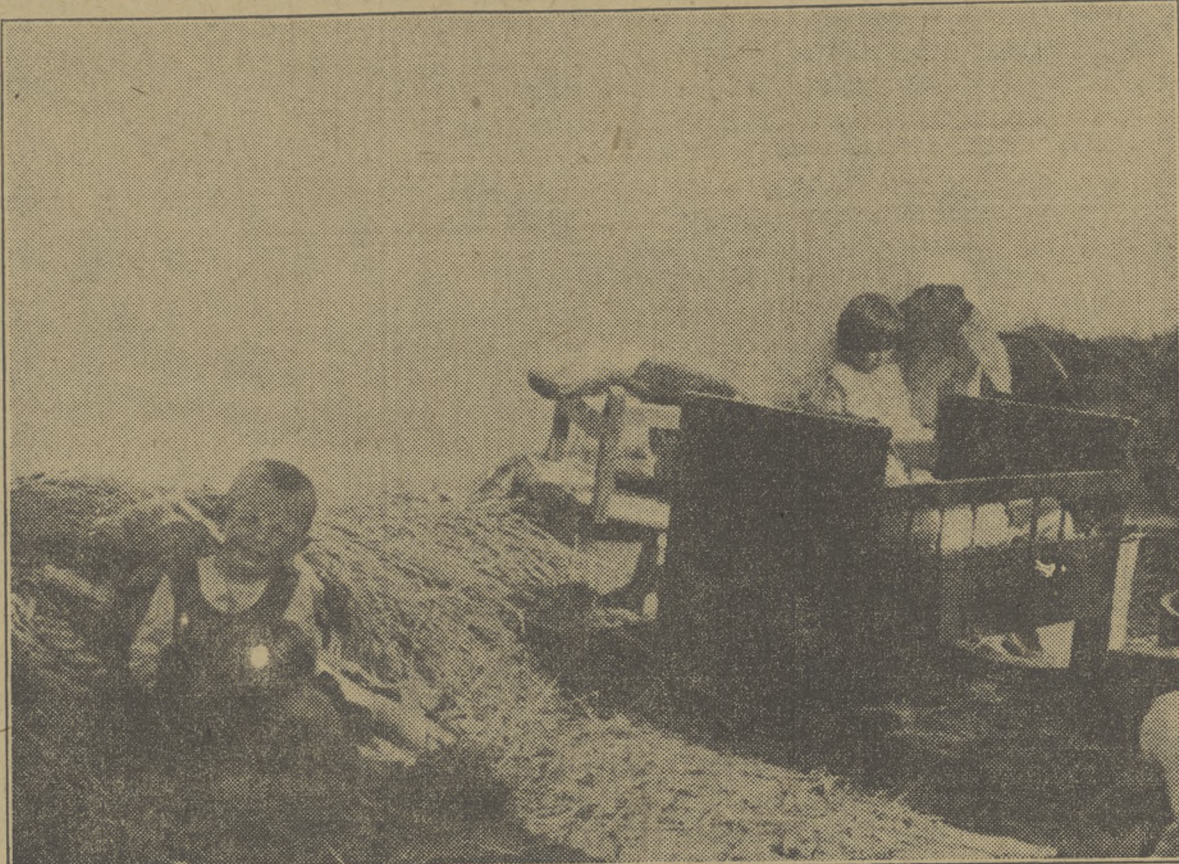
Temperatura doby minionej: Najwyższa wczoraj o godzinie 3-ciej po południu 63 stopnie, najniższa wczoraj o godzinie 7-mej rano 59 stopni.

KURS ZŁOTEGO I BONDÓW POLSKICH.
Jeden złoty polski kosztuje 19 i 18 setnych centa. Bondy polskie, 8-proc. \$83.00; bondy 7-proc. \$120.25; bondy 6-proc. \$72.00.

— Biura Konsulatu Rzeczypospolitej Polskiej w Chicago mieszczą się p. nr. 1500 North Dearborn Parkway.

33-letnia matka ma 12 dzieci. Utica, N. Y. — Niejaka W. Lynch, licząca lat 33, ma dwanaścioro dzieci i jest uważana w tej sekcji kraju za najmłodszą kobietę z taką liczbą dzieci.

CHLEBA!

Wyciskający łzy obrazek z dolj nieszczęśliwych ofiar katastrofalnej powodzi w Polsce. Oto rodzina, która przeżyła piekło okropnego kataklizmu natury. Jedno dziecko płacze z głodu, drugie tuli do łona zrozpaczoną matkę nie mającą im co do ust włożyć. A ojciec? Może poniosła go woda. Garść słomy, kołyska i parę uratowanych sprzętów — nad głowami ołowiane niebo, przed nim bezkres wód zalewu — oto ich „dom”. Któż oprze się łzom niewinnych ofiar powodzi? Kto nie dobiedzie ostatniego grosza, aby nakarmić maleństwa?

Trzy Osoby Rzuciły Się Na Bruk z Wysokich Budynków w Śródmieściu.

Dwoje Zginęło, Młoda Polka Ciężko Pokaleczona.

Meżczyzna i kobieta ponieśli śmierć skacząc z wysokich budynków w śródmieściu, a 20-letnia dziewczyna odniosła ciężkie obrażenia, kiedy rzuciła się w przepaść z 46-go piętra hotelu Morrison i zatrzymała się na wąskiej framudze o pięć piątr niżej.

Meżczyznę, którego ciało znalaziono na platformie schodów bezpieczeństwa nad drzwiami prowadzącymi na scenę w teatrze State-Lake, identyfikowano jako Piotra Ostrowskiego, lat 43, zam. pnr. 10719 South Park ave. Poprzednio miał on warsztat krawiecki w East Chicago, ale sprzedał go przed tygodniem z powodu trudności finansowych. Szczegółów dotyczących denata dostarczył policji jego brat, który identyfikował samobójcę.

Zabita kobietę identyfikowano jako p. Paulinę Rudin, lat 28, zam. pnr. 3215 Douglas blvd. Opuściła ona dom o godz. 3 po południu zegnając się obojętnie z właścicielką pensjonatu, w którym mieszkała. Ta ostatnia nie umiała podać żadnego motywu samobójstwa, jak chyba ten, że p. Rudin była od dłuższego czasu bez pracy.

W godzinę później, dwaj funkcjonariusze Boston Store dostrzegli ją wspinającą się na framugę okna na 10-tem piętrze. Zanim mogli dobiec do niej i wstrzymać ją, dziewczyna rzuciła się na bruk ul. Dearborn. William A. Rudin, brat, potwierdził tożsamość denatki.

Wojnarowska bliska śmierci. Trzecią osobą, która targnęła się na swoje życie, była p. Bronisława Wojnarowska, lat 20, zam. pnr. 1432 ul. W. Huron. Zapłaciła ona 25 centów wstępu na wieżę obserwacyjną w hotelu Morrison. Skoro tylko znalazła się na dachu, przecisnęła się przez siedmiostopowe sztachety stalowe i skoczyła. Ciało jej spadło na wąski wykuszał na 41-em piętrze. Odkrył

je jeden z gości, który usłyszał jej jęki.

Detektywi hotelowi zabrali ją do szpitala powiatowego, gdzie stwierdzono u niej złamanie karku i obdymy nog oraz obrażenia wewnętrzne. Bardziej szczegółowa egzaminacja miała później wykazać złamanie tylko jednej nogi i obrażenia wewnętrzne. Stan desperatki uznano za groźny. Ojciec Wojnarowskiej i brat, którzy sprawdzili jej tożsamość nie umieli podać przyczyny jej desperackiego kroku.

Na platformie obserwacyjnej hotelu Morrison znalazł się kapeluszyk dziewczyny i kartkę z nazwiskiem i adresem.

Ostrowski i p. Rudin ponieśli śmierć momentalną. Upadek ciała tej drugiej na chodnik ul. Dearborn podczas ożywionego ruchu wywołał przerażenie wśród setek przechodniów. Dwie osoby, będące świadkami tragedji, zemdlalo i musiano je zabrać do szpitala.

Ojciec Św. Weźmie Udział w Jubileuszu Kardynała Mundeleina.

Obchód 25-Lecia Biskupstwa Odbędzie Się w Rzymie.

Jak nam donoszą z kancelarii diecezjalnej, Jego Eminencja Ks. Kardynał Jerzy Mundelein wyjeżdża do wiecznego miasta Rzymu w przyszłą niedzielę, dnia 2go września. We wtorek i środę będzie gościem Prezydenta Roosevelta, a następnie w dniu 8 września na okręcie Ile de France odpłynie do Europy. Kardynał Mundelein swój jubileusz 25-letniej biskupstwa obchodzić będzie w Rzymie w obecności Głowy Kościoła Katolickiego. Ojciec św. Piusa XIgo. Odbędzie się to we wtorek, dnia 25go września. Zaś dnia 9go października Kardynał Mundelein przyjedzie na okręcie Rex do New Yorku, gdzie w rodzinnym mieście druga podobna uroczystość konsekracji biskupiej tam będzie mieć miejsce.

KRÓTKI ZARYS HISTORJI KARDYNAŁA.

Kardynał Mundelein, który liczy lat 62, urodził się w Nowym Yorku. Po ukończeniu nauk w kolegium Manhattan i wyższych studiach w seminarjum św. Wincentego w Beaty, Pa., oraz w Rzymie, został wyświęcony na kapłana. Najpierw był kanclerzem w diecezji Brooklyńskiej w 1897 roku.

ZIMA ZWIĘKSZY BRZEMIE POTRZEB W ILLINOIS.

340,000 Rodzin Znajdzie Się na Listach Zapomogowych.

Listy zapomogowe w Illinois powiększą się o 65,000 dodatkowych rodzin podczas nadchodzącej zimy, co podniesie ogólną listę do rekordowej liczby 340,000 rodzin, czyli blisko 1,300,000 osób. Z taką przepowiednią wystąpił wczoraj Robert J. Myers, główny statystyk Nadzwyczajnej Komisji Zapomogowej w Illinois. Pan Myers nazwał swoje obliczenia konserwatywnymi, opartymi na podstawie zwykłych sezonowych zmian w przeszłości.

Co do kosztu akcji zapomogowej dla podatnika, p. Myers mógł tylko powiedzieć, że przekroczy on \$10,000,000 miesięcznie. Ogólna suma wydatków będzie zależała w znacznym stopniu od formy i zakresu programu robót zapomogowych. Liczba rodzin na listach zapomogowych dosięgła swego szczytu, 232,000 rodzin, w listopadzie. Miesięczne wydatki wynosiły wtedy \$6,307,235. Rządowe projekty robót zapo-

mogowych spowodowały zesłanie zimy pokazywać spadek rodzin oficjalnie pozostających na listach zapomogowych.

Następny rekord w liczbie rodzin na listach zapomogowych zanotowano w marcu, kiedy musiano wspomagać w Illinois 322,000 rodzin, ale wydatki nie były tak wielkie, jak obecnie, z 275,000 rodzin na listach.

Przebieg wczorajszy wykazał, że Illinois wydaje na akcję zapomogową \$3.64 na sekundę, \$218.27 na minutę, czyli \$314.320 na dzień. W samym tylko powiecie Cook dzienne wydatki w sierpniu wynoszą \$172.484. W następnym miesiącu, kiedy koszt zapomóg wzrośnie jeszcze wyżej, każda sekunda będzie kosztowała \$4.16.

Nieco więcej niż 14 procent całej ludności Illinois to „klienci” komisji zapomogowej, podczas gdy w powiecie Cook 11.3 procent mieszkańców jest na listach zapomogowych.

2,700 Przestępców Na Strajku w 2 Więzieniach.

Więźniowie Nie Chcą Jeść Ani Pracować.

Filadelfia, Pa., 29 sierpnia. Blisko 2,700 przestępców, czyli cała ludność dwóch oddziałów wschodniego więzienia stanowego w Cherry Hill i Grateford, było wczoraj na strajku. Więźniowie porzucili pracę w warsztatach więziennych w proteście przeciw metodom ukarania 15 domniemych przywódców buntu we „wzorowym” więzieniu w Grateford w ub. sobotę, kiedy przestępcy, domagający się lepszej strawy, więcej swobody i mniej karc, zdemolowali i spalili kilka budynków więziennych wyrządzając szkody na \$40,000.

Bunt 1,273 więźniów w oddziale Cherry Hill, który jest głównym zakładem karnym, ma mieć pomiędzy swoimi celami również podwyżkę płacy, wynoszącej teraz 10 centów dziennie. Urzędnicy więzienni nie chcieli potwierdzić tych pogłosek.

W międzyczasie, czterech więźniów uciekło z zachodniego więzienia pensylwańskiego Rockview w Bellefonte, Pa.

Późnym wieczorem, jeden z czwórki, Charles Litzinger, odzywający wyrok za morderstwo, został postrelony w nogę i ujęty przez patrolowego drogowego. Trzej inni, którzy odjechali samochodem zabranym dozorczy, uciekli w gęste lasy.

Strajk w Cherry Hill zwolniono krótko przed południem. — Pierwszymi, którzy rzucili pracę byli więźniowie zatrudnieni w tkalniach więziennych, warsztatach krawieckim, szewskim i drukarskim. Wkrótce przłączyli się do nich inni więźniowie. Wszystkich zapędzono do cel i zamknięto. Ponieważ kuchnie nie funkcjonowały, bo pomocnicy kucharzy również wyszli na strajk, więźniowie musieli spać bez wieczornego posiłku.

Naczelnik więzienia powiedział, że więźniowie pozostaną w celach, dopóki nie przyjdą do rozumu. Mogą sobie wrzeszczeć — powiedział — i palić materace, ale to i wszystko.

RADYKAŁ ZDOBYŁ NOMINACJE NA GUBERNATORA W KALIFORNII.

Upton Sinclair, Autor, Zwycięzca w Prawyborach.

San Francisco, Cal., 29 sierpnia. — Upton Sinclair, znany szeroko autor i socjalista, ubiegający się na radykalnej platformie, zdobył wczoraj demokratyczną nominację na gubernatora Kalifornii.

Na podstawie niekompletnych wykazów, Sinclair, który przerzucił się do partii demokratycznej w celu zdobycia nominacji, zdobył 164,199 głosów.

W. św. Krzyża dla bezdomnych mężczyzn, a później szpital dla położnic p. n. Misericordia. Za jego inicjatywą powstało Stowarzyszenie Braci Starszych, które skupia mężczyzn, młodzieńców i chłopców dla dobra kościoła i dla większej chwały Bożej.

podczas gdy jego najbliższy rywal, George Creel, dyrektor propagandy podczas wojny i eksponent polityki Nowego Ładu, dostał tylko 76,499 głosów, a M. Young, nominat na gubernatora w 1930, zaledwie 7,637 głosów.

W prawyborach republikańskich, niekompletne wykazy dały czynnym gubernatorowi Frank F. Merriamowi, 115,314 głosów, a jego najbliższemu oponentowi 37,207 głosów.

W walce o nominację na senatora Stanów Zjedn., sen. Hiram W. Johnson „leciał” silnie jako demokrat niż jako republikanin. Zdeklarował się on w swojej platformie za Nowym Ład.

Reflektor Rzucający Światło Na Księżyc.

Oddawna marzą uczeni i technicy o wytworzeniu tak silnego źródła światła, by mogło być widzialne z innych planet. Ostatnio wyjął amerykański inżynier Green swe ciekawe projekty w tym kierunku, które inny inżynier, Lion, omawia w rozprawie zamieszczonej w niemieckim piśmie naukowym „Umschau”.

Zatania się on nad kwestią użycia księżyca jako zwierciadła, by mógł jak reflektor odbijać światło z innych planet. Ostatnio wyjął amerykański inżynier Green swe ciekawe projekty w tym kierunku, które inny inżynier, Lion, omawia w rozprawie zamieszczonej w niemieckim piśmie naukowym „Umschau”.

Najważniejszym zadaniem jest tu stworzenie źródła światła tak silnego, by mogło ono na księżycu, oddalonym o 235,000 mil angielskich, wytworzyć jasną plamę, którą można by zobaczyć przy pomocy ziemskich instrumentów. W najpomyślniejszym wypadku przy użyciu elektrod węglowych w lampach łukowych i olbrzymiego zwierciadła o 30-tu stopach średnicy, jeżeli przestrzeń kosmiczna przepuści owo światło bez reszty, można by według

Jentscha wytworzyć na księżycu tylko efekt świetlny, odpowiadający jasności gwiazdy pierwszej wielkości. Gdyby nawet było możliwe zbudowanie tak potężnego światła, punkt ten, jaki utworzyłby się na księżycu, nie byłby z ziemi widzialny, ponieważ księżyc w każdym razie, nawet w czasie zaćmienia, oświetlony jest blaskiem gwiazd, podobnie jak ziemia podczas gwiazdzistego bezksiężycowego nocy. Światło to jest w ciemnych obszarach księżyca silniejsze niż to, które mogą dać wszelkie środki dzisiejszej techniki. Rozumie się, że próby te można by wykonywać tylko na ciemnej części księżyca.

Pozostaje zatem tylko moment zaćmienia, jako jedyny możliwy czas dla tego rodzaju doświadczeń. Reflektor rzucałby światło tylko na pewną ściśle określoną strefę księżyca. Trzeba mieć aparat projekcyjny, podobny do tych, jakich używa się do rzucań światła na chmury w celach reklamowych. Promienie musiałyby padać ze źródła światła na zwierciadło wklęsłe, a następnie przez soczewkę, by jak najmniej rozpruszone mogło być słane w przestrzeń.

Kwestia wykonania takiej próby nie jest techniczną niemożliwością. Miarą znaczenia, jakie miałyby te obserwacje dla astronomii, fizyki i poznania wszechświata — jest fakt, że światło do przebycia drogi z ziemi na księżyc i z powrotem potrzebuje dwóch i pół sekund, zatem czasu dość już znacznego dla pomiarów fizycznych.

JAK I OD CZEGO NAPRAWDĘ ZGINĄŁ LORD KITCHENER?

Od paru tygodni ciągnie się po prasie polskiej i zagranicznej dyskusja na temat rozwiązania tajemnicy śmierci angielskiego ministra wojny, gen. Kitchenera — dyskusja wszczęta z powodu rewelacji kpt. Borkowskiego „dowódcy statku „Kosciuszko”, streszczających opowiadanie jakiegoś kapitana nie mieckiej łodzi podwodnej. Podaliśmy już rewelacje kpt. Borkowskiego i echa jej w prasie amerykańskiej i ostatnio list Francuza p. Soleil, który powołał się francuskie pismo marynarskie „Revue Maritime” gdzie powieści kapitana niemieckiej łodzi podwodnej przeciwstawiono drugą wersję, stwierdzającą, że katastrofa okrętu lorda Kitchenera była wynikiem organizacji radiowego podłuchu niemieckiego i przejęcia depech angielskich.

Trzeba tutaj teraz jeszcze

dodać, że artykuł „Revue Maritime” jest z kolei echem opowieści pewnego niemieckiego profesora, który sam właśnie odcyfrowaniem depech angielskich przyczynił się do zatonienia okrętu „Hampshire” z lordem Kitchenerem. Treść tej opowieści w bardzo interesującym i dramatycznym ujęciu znajduje się w ostatnim 28. numerze tygodnika „Na Szerokim Świecie” i stanowi wobec dokładnego zestawienia dat i wszystkich okoliczności, ostatecznie zdaje się, wyjaśnienie zagadki tragicznego zgonu lorda Kitchenera, który był jedynym z najważniejszych i zarazem najbardziej tajemniczych wydarzeń wielkiej wojny.

Hazif jest to słowo arabskie, oznaczające uczonego muzułmanina, umiającego Koran na pamięć.

List J. E. ks. Kardynała Mundelein'a
oraz
Modlitwy Przepisane
z okazji
JUBILEUSZU
dla upamiętnienia
1900-iej Rocznic Boskiego Odkupienia
Egzemplarz 2c
do nabycia w
W BIURACH „DZIENNIKA CHICAGOSKIEGO”
1457 W. DIVISION ULICA

SEZ YOU

1. The meninges are the three membranes that envelop the brain and the spinal cord
2. Mesalliance is French for a marriage with one of lower social position
3. Gormandize is to eat slowly
4. Exorable is classed as a noun in the English language
5. Ejecta is refuse

Here's how to get your intelligence score: If you think a statement is true, place a check beside it in the column headed "True." If you think it false, place a check beside it in the column headed "False." After you have completed the questions look up the correct answers and put 10 down in the "Score" column every time you are correct. A perfect score is 50.

Answers to "Sez You" on page 6.

Wybitna Śpiewaczka Warszawska Przybywa Do Chicago

Wystąpi w głównej roli w operze „Halka” w dniu 21go października.

Chcąc omówić zbliżający się termin wystawy naszej narodowej opery St. Moniuszki „Halki”, wkraczam w obręb mało popularnych na gruncie polsko-amerykańskim przedstawień.

Mówiąc „mało popularnych” nie staram się bynajmniej konstatacją czyjejś winy, nie mam zamiaru szukać ofiary, którą chciałbym czynić odpowiedzialną za taki stan rzeczy, ale rozumiem, że sporadyczne wystawienie w ostatnim dziesięcioleciu lat „Halki”, „Zaklętego Dworu”, czy „Hrabiny” nie mogły dostatecznie przyczynić się do popularyzowania polskiej opery. Niemniej jednak uważam, że należy się tym, którzy wystawę tych oper umieli doprowadzić do szczęśliwego końca.

Opera nie cieszyła się nadzwyczajnym powodzeniem. — Brak funduszy na takie cele, brak fachowo szkolonych chórow, nio i najważniejsze, brak solistów — oto trudności w pozycjach na tem polu.

Jakim sposobem tym razem pokonano te trudności, jakim sposobem zdobyto owe fundusze, jak zdołano zachęcić chóry do współpracy (współpraca taka wymaga wiele czasu i poświęcenia), jak zdołano przychronić brak pieniędzy doświadczenia do porozumienia z solistami z Polski — pozostanie to tajemnicą aranżera, p. Ludwika Kowalskiego z New Yorku. P. Kowalski przy podobnych przedsięwzięciach nieraz wychodził obronną ręką, lub też padał, ale jak ten przysłowiowy kot padł na łapy i zawsze umiał zebrać się w sobie, by bo pewnym czasie siłą przyzwyczajenia ponownie stanął do walki z losem o drobne imię dla muzyki, czy sztuki polskiej.

Data wystawienia Halki — niedziela 21 października. Miejsce — Chicago Civic Opera, Madison ulica. Początek o 8ej wieczorem.

MARYLA KARWOWSKA, znakomita solistka Opery Warszawskiej.

Zaczynam od pani Maryli Karwowskiej, która da się poznać tutejszej Polonii jako Halka. Jak pod kłiszą widać: znakomita solistka Opery Warszawskiej. Wobec częstego przekłamania poczyniła polsko-amerykańskich, wobec zbyt pochopnego używania określeń takich jak: znakomita, znakomita, najwspanialszy, najpiękniejszy... czuję się zobowiązany do poparcia dowodami użycie widniejącego pod kłiszą terminu.

Leży przede mną stos poświadczonych wyciągów z recenzji europejskich, wycinków z gazet i w to takiej liczbie, że nie do pomyślenia jest podanie wszystkich. Ograniczam się więc do niektórych i w skróconej formie.

Rzeczpospolita, „Straszny Dwór”: Pani Maryla Karwowska (Hanna) — uroczą woka-

lizowała krystalicznie czysto, czarując wdziękiem gry i prostotą ujęcia roli. — Adam Wieniawski.

Ze Swobodu (dziennik rosyjski), „Wesele Figara”: P. M. Karwowska (Zuzanna) zdobyła pierwsze miejsce pośród młodych śpiewaczek. Kultura wokalna i umiejętność śpiewania, jakimi nikt z artystek Wielkiego Teatru poszczycić się nie może. — Grzegorz Orłow.

Messenger Polonais, „Wesele Figara”: P. M. Karwowska ośmieliła kreację Zuzanny. — St. Natanson.

Ze Swobodu, „Manru”: P. M. Karwowska (Aza) — to prześliczny głos, świetnie postawiony oraz kunszt śpiewaczy. — Grzegorz Orłow.

Codzienny Kurjer, „Cyganeria”: P. M. Karwowska (Mimi). Bogactwo sopranu i walory dramatyczne sprawiły, że rola Mimi stała się kreacją. — Wł. Burkat.

Neue Freie Presse, Wiedeń. „Giuditta”: P. M. Karwowska głosem i aktorsko tworzyła główny punkt ciężkości. Porywającym temperamentem wywołała niezwykle wrażenie. — B. Szarlit.

Tym i podobnych ocen mógłbym podać bardzo wiele, brak miejsca i czasu zmusza mnie do ograniczenia się na tych kilku.

Opera nie jest jedynym polem, na którym p. Maryla Karwowska wykazała swój fenomenalny talent śpiewczy i aktorski. W szeregu audycji radiowych wykazała, że ten talent z niemieckim powodzeniem nagina się również i do rodzaju leższego. Spalżył pism polskich, rosyjskich i niemieckich przepelnione są pochwałami na jej cześć po każdym zjawieniu się przed mikrofonem. Znamienne jest zdanie jednego z pism krajowych: P. M. Karwowska, dzięki swym walorom wokalnym i aktorskim stałaby się siłą wszechświatową, gdyby... nie urodziła się w Polsce.

O innych artystach biorących udział w „Halce” drugim razem. J. O.

Na ulicy.

— Ile ty masz lat, chłopcze? — pyta starsza pani małego ucznia, który chce jej sprzedać zapalki.
— Nie wiem — mruczy.
— Jakto — nie wiesz, kiedyś się urodził?
— Ja się wcale nie urodziłem — odpowiada małe — ja mam macochę...

SŁOWNIKI
Po Zniżonej Cenie:
Słownik języka polskiego go, Rydzewskiego... \$1.25
(1199 stron, twarda oprawa)
Słownik polsko-angielski i angielsko-polski, wydania 8miesiątego Cenz... \$1.00
(rozmiar kieszonkowy, wyraźny druk, miękka oprawa).
Słownik kieszonkowy polsko-angielski i angielsko-polski, przez S. Z. i W. B., \$1.00
(Kieszonkowy o 622 stronach, skórkowa oprawa).
Tylko na krótki czas.
Do nabycia w Administracji Dziennika Chicagowskiego, 1455 W. DIVISION ULICA Chicago, Illinois.

THE OLD HOME TOWN

THE TUTTS

By Crawford Young

Doniosłość Wychowania Młodzieży w Duchu Polskim i Katolickim.

VIII.

Zbliżyliśmy się do końca serii artykułów o Zakładzie Naukowym Polskim w Orchard Lake. Niniejszy jest ostatnim i poruszymy w nim jeszcze dwie sprawy.

W pierwszych artykułach z tej serii podnieśliśmy znaczenie, potrzebę, a nawet konieczność wychowywania naszej młodzieży w duchu narodowym i katolickim, ażeby zapewnić jej podstawy moralne i religijne, które odgrywałyby wielką, decydującą rolę w późniejszym życiu. Istotnie, jest to kwestia niezwykle ważna i doniosła dla zachowania ogólnego dorobku Wychodźstwa Polskiego w Ameryce. Jeżeli bowiem chcemy ten dorobek nie tylko zachować, ale jeszcze go utrwalić, to musimy przygotować dla tej spuścizny odpowiednich spadkobierców. A w jakichże szkołach i wyższych uczelniach możemy najlepiej w tym celu tych spadkobierców wychować, jeśli nie w katolickich? Tylko w nich możemy urobić charakter, ukształtować umysł naszych następów. Jeżeli nauczą się oni w takich uczelniach, jaka jest kultura polska, jej skarb cywilizacyjny, wytworzony pracą całych wieków, to i szanować go bardziej będą, cenić i starać się go zachować bez skaży i uszczerbku. Wtedy dopiero będą mogli dalej dzieło, zapoczątkowane przez swoich ojców, prowadzić i jeszcze więcej wzbogacić.

Takie wychowanie otrzyma młodzież w Szkole Wyższej, Kolegium i Seminarjum Polskim w Orchard Lake. Tam cały sztab, starannie dobranych profesorów, zaszczerpi w sercach i umysłach młodego pokolenia poczucie obowiązków, odpowiedzialności, a także poczucie dumy narodowej. Tam młodzież otrzyma wychowanie prawdziwie ojcowiskie, rodzicielskie, a nawet jeszcze lepsze, bo oparte na systemie i wypróbowanych zasadach i podstawach. Stamtąd wyjdą po odbyciu nauki, jak przez 50 lat wychodzili, przyszli kierownicy

życia polskiego na Wychodzie. Czy rodzice polscy potrzebują namyślać się za długo, gdzie oddać swoich synów na wychowanie, naukę, gdzie zapoznać ich w kapital, z którego obfite procenty będą pobierać przez całe swe życie? Jesteśmy pewni, że rodzice polscy odpowiedzą sobie na to pytanie sami i z łatwością.

Oprócz tych zalet edukacyjnych i wychowawczych, Zakład w Orchard Lake położony jest w tak prawdziwie pięknej miejscowości, że bodaj żadna inna wyższa uczelnia w Ameryce, rdzennie amerykańska czy inna, nie znajduje się w podobnych warunkach. Jest to miejscowość nie tylko śliczna, ale i wysoce zdrowotna. Położona nad uroczymi jeziorami, mająca liczne boiska, piękne drzewa, zapewnia młodzieży wszelkie sposobności do różnych gier i zabaw sportowych, rozwijających ciało i umysł. Znajdując się zaś w znacznym oddaleniu od życia wielkomiejskiego — zapewnia także potrzebny spokój do głębszych studiów i pogody ducha. Jednym słowem, uczelnia w Orchard Lake, to prawdziwe Eldorado wychowawcze dla młodzieży naszej.

Otwarcie roku szkolnego w Orchard Lake za pasem. Nauka w Szkole Wyższej (High School) rozpoczyna się dnia 6. września; w Kolegium i Seminarjum dnia 20go września. Przypominamy jeszcze raz również, że nauka w Szkole Wyższej obejmuje 4-letni kurs akademicki, przygotowujący młodzież do studiów w kolegiach i uniwersytetach i zapewniający wstęp do tychże bez egzaminów. Dalej, 2-letni kurs kolegialny (Junior College), po ukończeniu którego abiturjenci wstępują na trzeci rok do Kolegium lub do Seminarjum. Wobec tego jednak, że Rektor Zakładu zamierza otworzyć trzeci, a następnie i czwarty rok nauk w Kolegium, przeto studenci mogą w dalszym ciągu studiować, aż do kompletnego ukończenia Kolegium. Wreszcie — 6-letni kurs właściwego Seminarjum, z wydziałami filozoficznym (2-letnim) i teologicznym (4-letnim). Seminarjum w Orchard Lake jest jedynym tego rodzaju Zakładem Naukowym Polskich w Ameryce.

Wstępując więc młodzież polska w mury uczelni polskiej w Orchard Lake. Kształć się tam i wyrabiaj na przyszłych kierowników życia polskiego na Wychodzie w Ameryce!

Srebrne gody.

Państwo Piekutowsy urządzili przyjęcie z okazji srebrnego wesela. Zebrani goście składają małżonkom życzenia.

„Gratuluję panu,” powiada znajomy, „z okazji 25-lecia pańskiego ślubu z tak zacną kobietą, jak pańska małżonka.”

Solenizant odpowiada: „Ma pan rację, jak ja mogę z tą jędzą wytrzymać 25 lat, to rzeczywiście należał mi się gratulacja.”

KAZIMIERZ GLIŃSKI

Szlachcic Na Zagrodzie

POWIEŚĆ OBYCZAJOWA Z XVIII W.

(Ciąg dalszy)

Wszystko widział pan Onufry: wały morskie, wrzeczona, leje, grzebień, jeno nie łakę swoją, cichym szmerem gwarzącą z wiatrami, kłaniającą mu się w pas falami zielonemi, a obiecującą dać mu wonnego siana kopic sto.

Była chwila, że nie rozumiał nic, tak jakoś mu się pokiebało w mózgu, a klepił za siebie pozachodziły. Dopiero, gdy przypomniał coś sobie, coś, co mu teraz warem w łeb buchnęło, — żółki, zzieleniał, ale tyle sił jeszcze znalazł, że się utemperował szybko, jeno nie wiedział, co miał Paciorkowskiemu powiedzieć, który wzdychał a głową kiwał i mamił coś niewyraźnie, jakby wieczne odroczenie za duszę zmarle mówił.

— Co tam mamrotasz, asan? — pan Onufry zapytał. Paciorkowski głową pokiwiał, jakby nad grobem małżonki swojej stał; ręką przed siebie wskazał, jakby na płytę, kosteczkę jej przykrywającą, a potem obie dłonie złożył i oczy ku niebiosom obrócił, jakby szeptał:

— A światłość wiekiasta niech jej świeci!

— Burza była — rzucił pan Onufry.

— Burza? — głosem zdziwionym — spytał pan Jan Nepomucen.

— Oślepiłeś asan — czy co?

— Ni w lesie, ni na polu śladów jej nie widać.

— Po-wi-a-d-a-a-s-a-n-u, że... burza była!...

— Kto ci ją widział?

— Ja!! — wrzasnął pan Onufry.

Miał chęć okrutną kogobądz za kark wziąć a walić, żeby aż kości trzeszczały.

Możeby dłużej na łące przystał, ale ten i ów brat szlachcica, na własne pole śpieszący, wedle niej się zatrzymał i już o burzy onej zagabiał miał, do konwersacji ochoty żadnej nie mającego pana Kaszę — w bok więc skręcił i ku skałom trzyczaskim się udał.

Gdyby nie one skały, nie ten chłód poranku, nie cienie kładące się na wody i pluski fal, przybiegających do brzegu i tam umierających — możeby się zbliślił pan Onufry, przypominający niektóre momenty z odwiedzin wczorajszych jego mości stolnika, ale z wspomnienia dobru pokrywały się zaraz, a ta ciższa, rozlana w przyrodzie całość, ten śpiew wód i trzcin nadbrzeżnych, wydobywające się westchnienia a szepty, mitygowały wzbudzenie i gniew, przystęp wcale innym uczuciom dając.

Coś rozbijało się w duszy jego, jak o kamienie ona fala przybrzeżna; coś kłakał płaczem niewymownym a tak bezzwyczajnym zda się, i wątku nie mającym. I przyszła melankolia i położyła się u jego stóp... Doznał wrażenia, jakby tu, koło niego, usiadła dusza panny Ewy, na wywiady przez tęsknotę wysłana.

Pan Onufry wiedział, że w chwilach miłowania a melankolji takiej niektórzy postawie rymy udają wiążą, i nawet człek spolił rad się z Muzami kuma. Czuł, że myślał rymami, że układał mu się strofy, jako w „Pałacu Dawidowym”, tęskne a oddające się miłosierdziu Bożemu, pełne ziemskiego rozmiłowania i porwywów gorących, a zarazem przesiane przez sito niebieskiej czystości. Zrękością ziemi i nieba, płacz duszy, wiecznego szczęścia szukającej.

Nie było pod ręką bibuły i inkaustu, by mógł żale swoje, wątplenia i nadzieje grubemi literami wypisać i potnomości przekazać. Palcem więc na piasku wilgotnym pisał, ale z za skąd już słońce wyjrzało i tchnęło żarem dnia. Wilgoć zniknęła, piasek się rozsyppwał, a z umykającym cieniem i chłodem powietrza pierzchała inspiracja pana Kaszy.

Upalny zapowiadał się dzień — znać to było po niebie, jakby przepuszczonym popiołem białym. Pierwsza kropka potu, która spłynęła po czole pana Onufrego, była jakby zapowiedzią rozburzenia się uśpionych na chwilę, a złych marzeń. Przez myśl jego przesunął się wieczór wczorajsz, spotkanie się na łące ze stolnikiem i całą jego kompanją.

O tem wszystkiem myślał teraz, idąc brzegiem Smotrycza. I dziwnie!...

Ilekoć wchodził w cień wierzbu, lub wśród załomów skał wilgotny go chłód owionął, albo błękitna fala skoczyła na brzeg i w srebrną rozbiła się pianę; znikła mu wnet z przed oczu jego mości stolnika persona, a zachodziła drogę panna Ewa i sprzeczne łagodzą uczucia; ilekoć zaś na czyste pole wyszedł, gdzie upał słoneczny się wzmagał i żarem piekił a potem opływać zaczął: pan stolnik znów zarysowywał się w imaginacji jego, potracał żółć, burzył i irytował.

— Miał gościć — szeptał — dlaczego jechał przez łąkę?... Zali nie wiedział, że nie godziło się trawy tak tłuc?... Wizyta do mnie!...

No, dobrze! — gościom zawdym rad! ale dlaczego, gdy rzekł: gościem proszę: — „Wez asan za uźdę konia, mój dziewczę, który się lęka przepiórek wyfruujących — rzekł — a idę gościć — my sobie przez łąkę...” Co było, nie wiedziałem nie wtedy, bo przy niej będąc, można-li było krom jej, co wiedzieć?... A tam kompanja cała, bisurmańskim iście sposobem gonila się na łące. Słyszałem szelest, dudnienie kopyt, szum, łoskot, okrutną kośbę traw! — ale wtedy, gdyby regiment cały wojsk pancernych po piersi mojej się przejechał, nie czułbym nic, a jakoż mi było krotofilę oną zrozumieć?

Wizyta!...

Skądże to pan Starosta a Potocki się wziął? Hucznie a buńczucznie — każdy z dworzany?

Kulig?

A no — toć się uprzedza gospodarza o kupie takiej. Ugościć trzeba, co bądź dać jeść i pić, a widmy nie magnat, kredenc a szpierznie pełne mający...

Czy to czasami nie chciano zadzwieć ze szlachcica a ukarać go...?

Za co?

Za ono spotkanie się w Barze, o którym nie przypomniał stolnik jego mości!...

Aha — zemsta!

— Dobrze, że brać mi pomogła i wstydzi się nie najadłem... Zacisnął pięście — po chwili się uspokoił i szepnął:

— Wiedziała li ona o tem?...?

Wstrząsnął się.

— Głupiec ze mnie!... Łaki mi żal? jakbym z nawiązką wynagrodzony nie był?... Jeżeliś się okpił, mości stolniku, nie moja wina!... Teraz — tu, czy tam, w drelichu czy altembasie, pewny siebie a równy tobie, oko w oko, twarzą w twarz stanął przed tobą szlachcic na zagrodzie!

Pokreślił wąż, czapkę na tył głowy nasadził — i przez łąkę, deptając ją okutymi buciami, a do jutrzejszego dnia się śmiejąc, do swojej chałupy wracał.

Nie trudno było z Bajbuzą albo Popowskim się spotkać, jako z sąsiadami najbliższymi, zresztą jeden jak i drugi czatowali na pana Onufrego, ten po dziedzińcu swoim chodząc i zacierając przez plot, tamten przemierzając ulicę, a udając, że Zdrowaśki mówi. Na Popowskiego też natknął się pan Onufry.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Popierajcie Tych, Którzy Sie Ogłaszają w „Dzienniku Chicagoskim.”

DZIENNIK CHICAGOSKI

THE POLISH DAILY NEWS

Issued every day except Sundays and Holidays.

Wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt uroczystych.

TERMS OF SUBSCRIPTION

One year	\$5.00	Rocznie	\$5.00
Six months	3.00	Półrocznie	3.00
Three months	1.75	Kwartalnie	1.75
In Chicago by mail for 1 month	.85	W Chicago pocztą miesięcznie	.85
To Europe for one year	8.00	Do Europy rocznie	8.00
To Canada for one year	5.00	Do Kanady rocznie	5.00

All letters shall be addressed to

Wszelkie listy adresować należy:

THE POLISH PUBLISHING COMPANY

1435-57 West Division Street
CHICAGO, ILL.

Telefon Brunswick 7040.

„Jednota” To, Czy Niecnota.

W miejscowości Anaconda, w stanie Montana, od dziesięciu lat mieszka i działa obywatel Józef Wiśniewski, farmer i przemysłowiec, hodowca rasowego drobiu, królików, nasion polnych, warzywnych, leczniczych i kwiatowych, księgarz, autor paru broszurek fachowo-popularnych i co tam jeszcze. Przez całe lata ob. Wiśniewski gospodarzył na swoim kawałku ziemi, rósł w dostatek i poważanie współobywateli, jednym słowem żył sobie jak u Pana Boga za piecem. I do dzisiaj wszystko pozostało po staremu, o obywatelu Wiśniewskim niktby nie wiedział prócz jego sąsiadów, czytelników jego katalogów i „dział naukowych” i amatorów jego drobiu, królików i nasion, gdyby mu się nie zrobiło za ciasno w swoim warsztacie pracy i gdyby nie zaprzagnął wystąpić jako organizator, uzdrowiciel, dobroczyńca ludu polskiego na wychodźstwie.

Wzbięrało to w nim długo, co przez kilkanaście lat, aż wreszcie wybuchło i oto w obywatelu Wiśniewskim rozgorzał jasnym płomieniem duch wielkiego społecznika. Poczuł, że wielkie słowa „...jam ukochał naród cały, chcę go podnieść, uszczęśliwić, chcę nim cały świat zadziwić” Mickiewicz wprost wyjął mu z ust i z tą dewizą na sztandarze poszedł: zbawiać lud polski, odkryć mu „tajemnice szczęścia” i zadziwić świat „przez” osiedlenie tego ludu na roli. A że do propagowania tej nie nowej i często bolesnej dla „zbawianych” w swoich skutkach idei potrzeba mu było rozgłosu, zadebiutował jako wydawca i puścił w świat pismo zatytułowane „Jednota”. Początkowo miało się to nazywać „Spółnota”, ale nazwano je „Jednota”, bo ta druga nazwa „odpowiadała lepiej zamiarom departamentu rolnictwa w Washingtonie” (?).

Mamy przed sobą parę numerów tej „Jednoty”, egzemplarz „Tajemnicy Szczęścia i Katalog” z „dobrymi radami i wskazówkami” autora — nadesłane nam uprzejmie przez jednego z Czytelników naszego Pisma w Michigan. Zaczniemy więc od „Jednoty”. W jednym numerze znajdujemy nawoływanie do pomagania Prezydentowi Rooseveltowi w współpracy i dobrą literaturę i prasę w jego walce z wyzyskiem kapitalizmu. Dobra. Dalej chaotyczne jakieś plany stworzenia na ziemi Washingtona odrębnego życia polskiego na uprzemysłowionej ziemi podług najnowszych „wymysłów” na świecie, skupienie całego szerepu słowiańskiego, nie tylko samego wychodźstwa polskiego, pod sztandarem „Jednoty”, dalej ogłoszenie obywatela Wiśniewskiego, że „potrzeba mu 100 rodzin polskich do osiedlenia na roli i oczywiście rodzin, którym depresja nie zjadła ostatnich oszczędności, bo potrzeba na to \$500 lub więcej”, potem gorące ostrzeżenia przed sensacyjną i trującą literaturą, a na okrasę reklamę kaczek chowu ob. Wiśniewskiego, które w żółdkach noszą grudki złota. Ba, nie tylko kaczki kupowane wprost od hodowcy, ale nawet ptactwo z wyglądu jaj od niego jest nadzwyczajne złote. Ze zaś to był numer „Wielkanocny”, znalazł się tam i budujący wierszyk pt. „Chrystus Zmartwychpowstał” brzmiący w ten deseni: „Chrystus zmartwychwstał, niesie pocieszenie, że tylko w „Jednocie” jest nasze zbawienie. Alleluja, Alleluja, Alleluja, śpiewajmy dla Pana, że zostawił Wiśniewskiego dla nas za kapłana. Dość zebrał — mówił Chrystus, aż za wiele tego, więc słuchajcie Wiśniewskiego jak ojca własnego.” Logicznie rzecz biorąc, twór ten powinien nosić tytuł „Wiśniewski się narodził...” Drugi zeszyt „Jednoty” zawiera podobną treść, wafkowanie planu osiedlenia na roli, i zdumiewający, bezczelny atak na prasę polską, na polskie duchowieństwo i polskie szkoły parafialne jako trzy czynniki odpowiedzialne za to, że

wychodźstwo polskie w Ameryce nie jest zorganizowane, chodzi luzem i dlatego jest narażone na poniewierkę i wyzysk.

W swojej „Tajemnicy Szczęścia”, ob. Wiśniewski, jadąc na swoim koniku „spółdzielni” i „Spółnoty” (departament rolnictwa nie przemianował jej jeszcze wtedy na „Jednotę”) — wstępuje z całkowicie komunistycznym programem, który nazywa „operacją na uzdrowienie stosunków w Stanach Zjedn.”, proponując, między innymi obcięcie pensji nawet samego Prezydenta do 10,000 rocznie, (powtarza nawoływanie o dobrą i oświecającą prasę i książkę, zaleca wszystkim jakiś „cudowny” korzeń, który ze starca robi niemowlę (czyżby ob. Wiśniewski zażył zbyt wielką dawkę tego eliksiru?), stawia za przykład kooperację spółdzielczą Polsko-Narodową Spółnię w Scranton i zapowiada zwołanie powszechnego polskiego Kongresu Ekonomiczno-Rolniczego, bo — jak powiada — czekał 18 lat, żeby to zrobił kto inny, ale jego cierpliwość się wyczerpała i widzi, że sam to musi zrobić.

Najbardziej jednak „budującym” jest Katalog i Dobre Rady i Wskazówki. Broszura ta aż cuchnie od zjadliwych napaści na polski kler, na Rzym, na Zakony, nawołuje otwarcie do zrzucenia „rymskiej obroży” i zakładania kościoła narodowego czy „jakiegoś tam kto sobie chce”, a wreszcie podaje spis „poczekających, oświecających, pożytecznych książek” z pobożnym życzeniem, aby te „dzieła” zbłądziły pod strzechę polską. Tytuły wybranych na chybił trafił książek mówią same za siebie: „Prawda o Kościele Rzymskim. Jak to się uprawia politykę i wyzysk pod pokrywką religii, Czy wiecie, że paciorki, szkaple, święcona woda, wieczna lampka i różne manidła nie pochodzą od Chrystusa, ale od bawochwałców?”, „Dzieje św. Inkwizycji, z licznymi ilustracjami, jak księża męczyli ludzi”, „Worek Judaszowy, czyli Mamona — dolar to ich religia” — opisuje niesyconą nigdy chciwość księży”, a wreszcie taki apel: „Drogi przyjacielu! Jeżeli chcesz na zawsze pozbyć się diabłów, Lucyferów, bezdenne piekła, smoły i siarki i czyśćca, a budować sobie tu raj na ziemi, jak to budują sobie księża od wikarego począwszy a na rzymskim papie skończywszy, zaraz dzisiaj wyślij zamówienie na poniższe książki. Chcę ci jak rodzonemu bratu pomóc wyrwać się z piekła rzymskiego, tylko nadesłaj \$5.00 na te książki” a pod tym apelem spis „bezcennych dzieł”.

Jakże to, obywatelu Józefie Wiśniewski z Anaconda? Czy to ma być ta „zdrowa literatura”, ta sprawa duchowa, o którą tak kruszysz kopie na łamach swojej „Jednoty”? To idziesz do tego biednego ludu polskiego ze słowem braterskiej miłości na ustach, aby go „dźwigać i uszlachetniać” i wyciągasz do niego niby to pomocną rękę a drugą podajesz mu truciźnę duchową, książkę heretycką i wszczepiasz jad nienawiści do tego wszystkiego, co ten lud polski najbardziej umiłował — do Kościoła, do Wiary św. swoich przodków? Potępiasz różnych „zbawicieli” cudzoziemskich, którzy tyle razy oszukiwali polskich farmerów, a sam czemże się od nich różnisz? Nie wstyd ci to reklamować w swoim „szlachetnym” czasopiśmie katalogu takich gorszących i bezbożnych książek? Chcesz może zakładać kolonje bezbożników?

Dajesz obywatelu Wiśniewski innym „dobre rady i wskazówki”, przyjmijcie i sama szczerą, przyjacielską radę. Spal i wytnij to wszystko śmiecie razem z katalogiem, a bądź też ostrożnym z planami kolonizatorskimi i bacz, aby „Jednota” nie okazała się prostą... niecnotą.

Nietrwałe Dzieło Rewolucji Niemieckiej.

Rezultatem rewolucji niemieckiej w listopadzie, 1918 roku, był, jak wiadomo, upadek cesarstwa i proklamowanie republiki niemieckiej.

W konsekwencji tego kroku zebrało się dnia 6 lutego, 1918 roku, w Weimarze, powstałe z wyborów styczniowych Zgromadzenie Narodowe, które wybrało prezydentem republiki Fryderyka Eberta. Nowy prezydent utworzył z kolei rząd republikański i w ten sposób w krótkim czasie rewolucja niemiecka wytworzyła sobie formy prawne. Jako punkt końcowy tego procesu, dnia 11 sierpnia, 1919 roku, uchwaloną poprzednio przez Zgromadzenie Narodowe nową konstytucję, prezydent Ebert podpisał i ogłosił za obowiązującą. Tak więc odbyły się narodziny republiki demokratycznej niemieckiej.

Uchwalona przed 15 laty konstytucja weimarska nie wytrzymała jednak próby życia na dłuższy dystans. Przez cały czas swego istnienia szwankowała ona przedewszystkiem pod

Dokąd Jechać Na Wakacje w Polsce.

Dość już snobizmu owych dawnych czasów, Gdy Polak wócił się po świecie wszędzie, I nie uważał lipcowych wywczasów Bez Vichy, Biaritz, Lido lub Ostendy, I gdy raz kluski dostał do obiadu, Musiał je splukać wodami Karsbada.

Dziś w nas już żądzą podróży wychłódła, Bo każdy prawie czysty, jak marzenie, Dzisiaj już wiemy, że krajowe źródła, Od zagranicznych lepsze nieskończenie, Więcej zapomniawszy o dawnym zwyczaju, Szukamy zdrowia w swoim własnym kraju.

A ma on ślicznych zdrojowisk tak wiele, Że nie wiesz, które z nich najbardziej śliczne. Ma własne plaże morskie i kąpiele, I doskonałe stacje klimatyczne. I ciche wioski i szlachetnie dwory, Gdzie dzisiaj każdy ci ugości skory.

Więc wyjeżdżając z dusznych miast czempredżej, Dla zdrowia swego i swoich dzieciątek, Kto ma ze sobą choć trochę pieniędzy, Ten znajdzie w Polsce jakiś cichy kątek. Gdzie jest powietrze i słońce i woda, Las, pole, rzeka i kawał ogroda.

HENRYK ZBIERZCHOWSKI.

względem techniki opartych na niej rządów. Zasada proporcjonalności wyborów zawiodła naprzekąd całkowicie. Sprzyjając bowiem tworzeniu się małych stronnictw, uniemożliwiała rządy zwartej większości parlamentarnej. Rządy zmieniały się zbyt często ze szkoda dla żywotnych interesów państwa.

Konstytucja ta pozbawiła o pierwszej chwili swego powstania stała się dla jednych symbolem wolności i postępu, dla drugich zaś przyczyną rozkładu i przedmiotem zaciekłego ataku. Dzień 30 stycznia, 1933 roku, rozstrzygnął tę różnicę pojęć. Hitler zostawił kanclerzem Niemiec, zniszczył ostatecznie ducha republiki i konstytucję weimarskiej.

Z CUDZEJ GRZĘDY.

WIADOMOŚCI CODZIENNE W CLEVELAND, VIII.

Już to Polska nie ma szczęścia do prasy amerykańskiej. Jak zamieściła ta prasa jedną prawdziwą wiadomość o Polsce, to potem zamieściła 10 fałszów. Chorują na to nie tylko małe pisma, ale nawet tak poważne dzienniki jak New York Times. Ten „Times” w numerze z 8 sierpnia zamieścił taki fałszywy telegram:

„TANNENBERG, Niemcy, 7go sierpnia (AP). — Tysiące zmarłych żołnierzy otacza mogiłę starego wojaka, Marszałka Polnego Pawła Hindenburga, w maszynowym grobowcu narodowym dla poległych w wojnie.

Tannenberga jest krwią zbroczonym polem bitwy. W starciu pomiędzy rycerstwem Niemieckim i Polskim, w dniu 10go lipca, 1410 roku, KIEDY ZWYCIĘŻYLI NIEMCY, poległo 10,000 z 20,000 walczących. „Dwadzieścia lat temu bitwa przeciw najednym Rosjanom stworzyła z tego całego terenu ogromny cmentarz, gdzie 12,000 poległych po obu stronach jest pochowanych na cmentarzu Tannenberskim. — Siedem tysięcy to Rosjanie.

„W pobliżu znajduje się niemiecki, niż 217 wojennych cmentarzy i pewna liczba pojedynczych grobów. Tysiące Rosjan zginęło w noczarach.

„Nie mijają rok, — aby rolnicy nie wyrwali szkieletów”. Depesza ta była rozesłana przez Associated Press do pism amerykańskich. Zamieściły ją wszystkie pisma obsługiwane przez wspomnianą agencję, bez sprawdzenia czy informacja jest prawdziwa. Nie dziwny jest, że takie pismo jak „Buffalo Evening News” bo ono również wiadomość tę podało, zamieściła depeszę bez sprawdzenia czy informacja w niej zawarta są prawdziwe, ale od pisma takiego jak New York Times mamy prawo spodziewać się czegoś więcej. Pismo takie nie powinno zamieszczać bzdur. Wszak wystarczy zajrzeć do jakiegokolwiek encyklopedii, a tam stoi wyraźnie że Polacy pobili Niemców nie Niemcy Polaków.

BÓG W DUSZY.

Duszo, gdy poczniesz Boga, masz Go w sercu chować, Bo Herod już się katów, by Go zamordować. I pód twoje dziecko nie urosło w lata, Uciekaj do Egiptu przed oczami świata.

JEZDZIEC.

Szkapo najdzielniejszego rumaka wypredzi, Jeżeli zamiast człowieka, duch na szkapie siedzi. Adam Mickiewicz.

— Toż tyś przecie tak blizkim króla!
— Król i najpierwsi panowie Polski pracowali, jam jeno najlichszym narzędziem ich dzieł. Pisać to, co inni wymyślą, nie wielka to sztuka!

— Zawiały ty się w toę skromności aż po sam nos — zawołał Gosławicki — to twój urząd tajnika królewskiego; ale powiedz nam, czemu idziemy? Wojny-li szczi, czy rozejmu?

— Idziemy... po zwycięstwo... Milczenie ogromne zapanowało. Sporo czasu upłynęło, zanim znowu rozpowę rozpoczęli.

I Zenowicz przygód nie miał. Do Litwy doszedł, pod swoją chorągiew, potem go Witold do orszaku powołał. Ot i wszystkich. Odnieć jak zawsze był spokojny, mówił powoli, statecznie. — Nie wiercie mu — rzekł Odróż — kryje wam prawdę. Dwa razy taką awanturę wyprawili, iż myślałem, pana Kukwę zabije, a z Hanusią na wiek wieków się rozstanie.

— Nie może być! — wołali.

— Niech jeno sam powie.

— At, pleciesz! Zabić?

— Mów, mów, jak to było?

— Bo powiedzcie wy sami. Dojechalśmy do dwumuntowego dworu, panienki przystojnie oddali, a tu pan Kukwa i pani Barbara bęc na kolana przedemną. Ja proszę, ja się wyrzynam; nie to. To ja powiadam, że jako tak być ma, to ja na kół i oko ludzkie mnie nie zobaczy. A z Hanusią to znowu sprawa była o tych dwudziestu Krzyżaków, com to ich zabić słubował, zanim do ołtarza stanę. I pan Wolczek i pani Wolczykowa i Hanusia do mnie, aby się nie upierał, że już tych trzech mam dość, a zresztą i w tej wojnie coś mi się uda, jeno żebym nie obstawał przy dwudziestu. A Hanusia w płacz! No to i powiedziałem, że jako im trzeba człowieka bez czci, co swe słowo słubowane łamie, to niech go sobie szukają, a mnie odpuszczają.

— Lecz się potem udobruchał, osobiście jak go pielegnować zaczęto. Baby w płacze, jęki, litowania, znachory i znachorki leki zносили ciałami worami.

— Ach, prawdę! — zawołał Gosławicki — raniony był.

— Mało! Jeno popod złobra jak szpilka ukłuł, lecz już się zarosło, jeno, czasem zaswędzi, jakby rzec chciało, ot za tę dziurę wartoby jeszcze dwudziestego pierwszego.

— Słuchaj, Iwaśko — rzekł Zenowicz — ja nie nie słubowałem, odstąpić ci wszystkich Krzyżaków, których w tej wojnie połowę.

— Nie oszukiwałem ja mojego pierwszego Boga, nie będę kłamał i drugiemu! — odparł stanowczo, lecz spokojnie Ody-niec.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Czy Bezrobotnym Należy Odebrać Prawo Głosu?

(Gwiazda Polarna w Stevens Point, Wis.)

Rada gospodarcza stanu New York wystąpiła ostatnio z niezwykle sensacyjnym projektem: ażeby wszystkim osobom, względnie bezrobotnym, znajdującym się z tej racji na utrzymaniu publicznem, odebrać prawo głosu w kwestjach politycznych. Zuchwałę poniekąd wystąpienie takiego poważnego ciała, jakim jest rada gospodarcza, wywołało zupełnie słuszne oburzenie wśród tych wszystkich, którzy hołdują wniosłym zasadom demokratycznym. W mniemaniu ich, projekt ten posiada wszystkie cechy ukrytego zamachu na wolność osobistą, zmierzającego ewentualnie ku absolutnej dyktaturze. Najpierw — rozumują oni — odebrać się prawo głosu wszystkim bezrobotnym, a później już tylko jeden krok do zupełnego zawieszenia tego demokratycznego przywileju.

Owa rada gospodarcza, na której czele stoi jako honorowy prezes taka wybitna osobistość jak George Wickersham, usprawiedliwia swój projekt obawami, że jak tak dalej pójdzie, — bezrobotni mogą zupełnie roztoczyć kontrolę nad rządem, rezultatem czego będzie szalony wzrost długów, nałożenie uciążliwych podatków, tem samem zwłoka w przywróceniu dobrobytu. Wszystko to jest możliwe, a nie brakuje również i takich, którzy twierdzą, że obecna administracja specjalnie nadskakuje bezrobotnym, ażeby ich skaptować, wobec zbliżających się wyborów jesiennych. Na przeróżne projekty rządowe rzuca się bajecznie olbrzymie sumy, które administracja pokrywa coraz to nowem obkrawianiem dolara, — ostatnio upaństwowieniem srebra. Projekty te, — twierdzą — nie mają nic innego na celu jak tylko łagodzenie niezadowolenia wśród drobnego przemysłu, wśród farmerów i milionowych rzesz bezrobotnych, których za wszelką cenę usiłuje się pozyskać dla nadchodzących wyborów. Nie też dziwnego, że klasę posiadającą, zaczęła ogarniać lęk, iż może wkrótce przyjdzie do tego, że połowa ludności będzie zmuszona łożyć na utrzymanie drugiej połowy, która znajduje się bez pracy.

Abecadło Pokoju.

Abecadło pokoju — szczęście tworzy, Armat się coraz więcej mnoży. Być wyspą — jest to rzecz ładna, Brytanję Niemcy też napadają. Cel Państw i Rządów wieczny półok, Codzień, że wojna, śmiało rolęj, Dollfuss na Niemcy, stale biada, Deutschland się auszusauw rada, Europa, związek organiczny Epidemiczno - choleryczny, Fossen przez Ligę zakazany, Fabryki adres wszystkim znany, Goebbels w Warszawie gadat górnice, Goering nach Osten patrzy chmurnie. Humory świat na dzisiaj kope, Hitler pokochał Europę, Iberja w stałej jest chorobie, Igła je rewolucji dzobie, Japończyk wie dzie wojska nawał, Jednak czy mu się uda kawał? Kanclerz pokoju jest orędzie, Krupp chciałby wojny? Co to będzie? Ludy śpiewają coraz cieniej, Liga się do roboty leni, Łasy jest Litwin, Wilno — gratka, Łakot ta jednak nie dla łalka, Mussoliniemu mięknie rura, Moskwa też nie rwie się na — hurra, Nie mając mocy, ani racji, Nasolli Czechy chcą Sarmaćji, Okrety, tanki i palkawki, Ot tak budują... dla zabawki, Piłsudski siedzi w Belwederze, Pokoju jeden pragnie szczerze, Rosja, gdy grozi jej Miłado, Recce ma z woty, gęb blado, Sielanką jest współzycie świata, Strzelniczym prochem wykrą załata, Tymczasem trwa wszczędna dola, Turcja się do Bosforu pali, Ullises pismo czuł zdaleka, U nas spryciarza mamy Becka, W Wenećji, co w wodnistej szacie, Wyrzekło dwóch do siebie: — Bracie, Ypsylon ładna jest litera, Yperyt przedkąd śmierci zawiera, Zacięży w świecie wszelkie kłótnie, Zakończy się ta cisza smutnie, „Mucha”.

Zupełnie słuszne obawy. Lecz choćby nawet do tego przyszło, w co wiele wątpić należy, czy jednak jest to dostatecznym dowodem, ażeby bezrobotnych pozbawiać prawa głosu? Nam się wydaje, że powinno być cał-

Poradnik Dobrego Zdrowia

PO RAZ PIERWSZY WYLECZONO U CZŁOWIEKA SZKORBUT SZTUCZNYM WITAMINEM „C”

Angielskie czasopismo lekarskie „The Lancet” donosi o pierwszym przypadku wyleczenia skorbutu u człowieka. W iniekcji sztucznego witaminu „C”. Jak wiadomo młody uczonej węgierski, prof. Szent-Gyorgyi doniósł w roku 1927, że witamin „C” (znajdujący się w soku pomarańczę, cytryny, pomidorów, etc.) jest zwanym kwasem hexuronowym; na podstawie wyników szerego doświadczeń przeprowadzonych na małych zwierzętach laboratoryjnych stwierdził, że uczonej węgierski, że kwas hexuronowy posiada identyczne właściwości biologiczne jak witamin „C”. Badania te posiadają duże znaczenie praktyczne. O witamin „C” u nas nielato i w zimie zwłaszcza bardzo często pojawiają się wśród ludności objawy zaburzeń wywołanych jego brakiem w postaci zacierzenia oczu, krwawienia dziąseł, zaburzeń żołądkowo - jelitowych etc. — Prof. Szent-Gyorgyi, opierając się na swych badaniach, sporządził „sztuczne” witaminy „C”, twierdząc, że posiadają one będą analogiczne właściwości jak naturalny sok pomarańczowy.

Obecnie zastosował prof. P. Schultzer w Kopenhadze po raz pierwszy kwas hexuronowy przeciw skorbutowi ludzkiemu. Choremu wstrzykiwano codziennie cztery setne części grama kwasu hexuronowego, co odpowiada mniej więcej jednej 10-tej części kwarty świeżego soku pomarańczowego. W czasie tym nie podawano mu żadnych witaminów w pożywieniu, by przekonać się, czy wstrzykiwany mu związek chemiczny potrafi witaliny „C” w całości zastąpić. Otóż nadzieję pokładane w kwasie hexuronowym zostały całkowicie spełnione: chory wyzdrowiał w krótkim czasie.

Badania prof. Szent-Gyorgyi’ego posiadają duże znaczenie teoretyczne. Pod względem zaś praktycznym posiadają one będą również doniosłe znaczenie, pozwalając leczyć skorbut (i jego początkowe objawy) w tych przypadkach, w których z jakichkolwiek powodów świeżego soku pomarańczowego podać nie możemy lub gdzie konieczne będzie szybkie doprowadzenie znacznych ilości witaminu skoncentrowanego. Jak wiadomo kwas hexuronowy znajduje się w bardzo znacznych ilościach w papryce węgierskiej. To też na Węgrzech powstał obecnie nowy rodzaj przemysłu farmaceutycznego: papryka, tak bogata w witamin „C” zostaje w odpowiedni sposób zakonserwowana, następnie rozsyłana w szczerle załatowywanych puszkach, jako cenny i tani lek.

E. ZORJAN

Grunwaldzki Bój

POWIEŚĆ HISTORYCZNA

(Ciąg dalszy)

Za nim rycerstwo co okazało się w skokach nadbiegało. Gdy mijał chorągiew kaliską, jakiś okrzyk stłumiony go doleciał. Namarszczył się srodze, za siebie obejrzał i ujrzał rozjaśnione, pełne radoznego uśmiechu twarze Odyńca, Zenowicza i Odróża, skierowane ku polskiej drużynie. Poszedł za ich wrokiem i ujrzał duży łeb koński, czarny, większy jeszcze niżli jego rumaka. A z poza łba jeno szyszak z złocistą gołąbką wyglądał.

Srogość ustąpiła z lica Witoldowego.
— On ci to? — zapytał Odyńca.
— On sam.

— Dawaj mi go tutaj!

Skineli.

Gosławicki znak pochwylił, konia spiął wprost ku Witoldowi skoczył na parę kroków nieco w bok zawrócił, cerbusia na miejscu osadził, zdziłe spuścił tak szybko, iż jedwabny proporzec aż świst wydał.

— Sam tu! — zawołał Witold.

Gosławicki z konia zeskokczył chciał, lecz książę znak dał, by nie czynił tego. Podjechał więc bliżej.

Witold rękę ku niemu wyciągnął.

— Znam cię i za cześć dziewic litewskich dziękuję.

Potem zwracając się ku Odyńcowi i jego towarzyszom, rzekł:

— Wolnościście, idźcie powitać przyjaciela.

Poskoczyli ku Gosławickiemu.

Witania, okrzyki radości bez końca.

Nie śmieli książęcej dobroci nadużywać. Rozstawiali się, przyrzekając na pierzem obozowaniu znowu się zejść na dłuższą rozmowę.

— Oj to, to, duszę mi trzeba wygadać i wasze wysłuchać, bo powiadam wam, król Jagiełło wszystkie Niemowy z Polski zebrał, na chorągwie podzielił i tak na Krzyżaki ciągnie! Ładna będzie wojna: Niemowy z Niemcami!

— Słyszeliśmy jeszcze o innej osobliwości — rzekł Zenowicz.

— O jakiej to?

— Że król, aby wżgardę Krzyżakom okazać, kazał wybrać na wodza najmniejszego rycerza w całej Polsce i posadzić go

na największego konia, powiadając, że na Niemców szkoda całego rycerza, a połowa wystarczy, byle koń wielki był, to jak ogonem machnie, od samego wiatru i smrodu końskiego knechty popadają.

Gosławicki aż kładł się od śmiechu.

— Powiem ja to panu Zyndramowi z Maszkowici!

— Szkoda, że go król znalazł.

— A czemu?

— Bo gdyby go nie było, ty, jako po nim wzrostem idący, wodzem być naznaczon był!

— Czekał, czekał — mówił Gosławicki — zobaczysz go.

Człek osoby nie wysokiej, ale zsiadłej, szerszy odemnie jest i nieco większy. Lecz jeno spojrzaj, posłuchaj! Animszcu ci on tak dużego, że mu choć hetmanami przewodzić, a hardości też niezwyklej. Powiada, że słońce się jego znakiem pieczętuje!

— Nie on słończynym?

— Nie. On powiada, że kiedy Turcy miesiąc zabrali, on się nad słońcem ulitował i do swego znaku je przyjął.

Zaśmiali się i rozjechali nareszcie.

Ruszyli pod Czerwieńsk, gdzie ich król obozem czekał.

Na oczach króla i Witolda całe wojsko polskie przeprowadziło się przez most.

Stanęło rycerstwo licznie i zbrojnie i bogato w tabor zaopatrzono.

Właśnie dzień wielkiego święta Nawiedzenia N. P. Marii wypadł, a król je z niezwykłą pobożnością odprawiał. Nabożeństwo uroczyste w czerwieńskim kościele było, a książę biskup płocki tak trafnie z ambony mówił o sprawiedliwej i niesprawiedliwej wojnie, iż rycerstwo najpierw do łez wzruszone, potem takim zapłonem animuszem, iżby mu się chwili żadne wojsko świata oprzeć nie było zdolne.

Po nabożeństwie Gosławicki swych przyjaciół do ogrodu powołał, gdzie już Janek obficie jadł i nie podle wino przygotował.

Gawędzili wesoło, jeno Oleśnicki poważniejszy jeszcze niżli zwykłe był.

Każdy musiał opowiedzieć swe przygody od czasu, gdy się rozstali.

— Ja przygód nie miałem — rzekł Zbyszek. — Na pracy codziennej, jednostajnej, żywot mi spływał... spokojnie...

Na Ekranie Życia Polskiego w Nowym Yorku.

Przed Konwencją Demokratów w Schenectady. — Przygotowania do bankietu dla Cenzora F. X. Świątlika. — Wybitni goście z Chicago. — Piekarnia p. E. Brykczyński — wzorem dla innych. — Nowe statki będą gotowe w lipcu 1935.

(Pisze W. Orzelski.)

New York, w sierpniu. W dniach 1, 2 i 3 września, w Schenectady, odbędzie się konwencja Rady Stanowej Polskich Klubów Demokratycznych. Prezesem rady jest szanowny p. Ed. Rybicki, były dyrektor miejskiego biura pośrednictwa pracy w New Yorku.

Rada Stanowa istnieje już od 10 lat i liczy dzisiaj 67 klubów męskich i żeńskich. Zadaniem jej, jak wogóle zorganizowanych demokratów polskich, jest nie tylko działalność na niwie politycznej, ale także współpraca z całą Polonią, a więc wzajemna pomoc i kooperacja. Rada prowadzi dwie kwatery, jedną w New Yorku, drugą w stolicy stanu, Albany. Posiedzenia odbywają się cztery razy do roku. Poza tym istnieje jeszcze komitet wykonawczy, do którego wchodzi wice-prezes i wice-przewodniczący poszczególnych powiatów. — Trzynastu zjazd odbędzie się w Domu Związku Narodowego Polskiego, w Schenectady. Wypada tu zaznaczyć, że konwencja wzbudziła nie małe zainteresowanie, tak, że prezes E. Rybicki spodziewa się do 500 delegatów i delegatek. — Miasto Schenectady wybrało specjalny komitet recepcyjny. Lista mówców zawiera takie nazwiska, jak gubernator Lehman, senator Copeland, poseł na Sejm, John Benett i wielu innych wybitnych obywateli.

Nawet republikanie, jak powiada p. Rybicki, przyczyniają się do uświetnienia tego zjazdu, który w tym roku obchodzi 10-lecie swego istnienia. Program konwencji istotnie przedstawia się imponująco pod każdym względem. Ano, nowojorskim demokratom należy wyrazić życzenia pomyślnych i owocnych obrad w Schenectady.

Polonia nowojorska wita cenzora F. X. Świątlika. Polonia tujejsza przygotowuje się do powitania delegacji z Polski, z jej przewodniczącym, cenzorem Z. N. P., p. F. X. Świątlikiem na czele. W środę, 29-go sierpnia, w Domu Narodowym, odbędzie się wielki bankiet, który niezawodnie przyciągnie kilkaset osób. Postać cenzora Świątlika, od chwili jego słynnego oświadczenia w Polsce, dobrego czy złego, — mniejsza o to, stała się bardzo popularna. Tutaj w New Yorku wszyscy powiadają, że twórcy i przeciwnicy — co też nam powie p. Świątlik? Ano, posłuchamy.

E. Napieralska, adw. L. Kościński, pp. M. Kudlick, gościami w New Yorku.

W dniach 21, 22 i 23 sierpnia, odbyły się w Atlantic City, N. J., t. zw. Fraternal Congress, to jest zjazd Amerykańskich Organizacji Bratniej Pomocy, na którym Związek Polek reprezentowała p. E. Napieralska, a Z. N. P., rzecznik

tej organizacji, mec. Leopold Kościński. Zjazd ten zakończył się wyborem zarządu, do którego w charakterze dyrektorki weszła p. E. Napieralska, jest to pierwszy wypadek, że na tak zaszczytny urząd wybrana została Polka. Panna Napieralska i adw. Kościński bawili przejazdem w New Yorku. Gośćmi pp. Edw. Witkowskich byli przez kilka dni pp. M. Kudlick. Z tej okazji przyjeżdżali do restauracji Paradise, na którym obecni byli: pp. E. Witkowski, pp. Olszewscy, z Mt. Vernon, doktorostwo Meehan z Stamford, p. Dombrowska z Larchmont, z synem adw. T. Olszewskim i dwiema córkami i dr. C. Candiloro. — Adw. Kudlick jest znany na gruncie chicagowskim prawnikiem, członkiem Stow. Adwokatów Polskich, członkiem Tow. Chicago, Z. N. P., a także należy do wielu innych organizacji. Pan E. Witkowski, — prowadzący biuro podróży pn. 130 7-na ulica, jest szeroko znanym, a już od 7 lat pełni obowiązki prezesa Tow. Manhattan, Z. N. P.

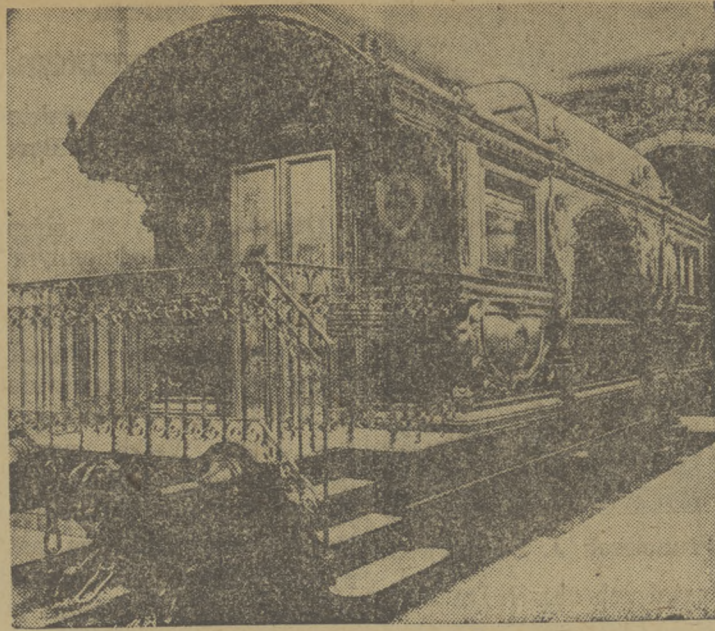
Piekarnia p. E. Brykczyński — wzorem dla innych.

Kto z nas na wychodźstwie nie zna tej zacnej i typowej postaci p. Emila Brykczyńskiego, wydawcy Kurjera Narodowego? Komu jest obcy jego wielki patriotyzm, jego naderzwyczajna ofiarność i szczerze oddanie się sprawie polskiej? Pan E. Brykczyński jest właścicielem dużej piekarni mechanicznej w Brooklynie. Dzięki uprzejmości synów jego, w osobach pp. Karola i Kazimierza Brykczyńskich, którzy de facto cały ten milionowy interes prowadzi, możemy przejeżdżać tę piekarnię urządzonej i wyposażonej we wszelkie nowoczesne maszyny dla wypieku chleba i wszelkiego rodzaju pieczywa. Specjalnością piekarni pp. Brykczyńskich jest chleb t. zw. „Pumpernickel”, podobno na całym rynku piekarskim niema takiego chleba. Pp. Brykczyńscy idą z postępem czasu i stale ulepsząją swą produkcję, a w tym celu istnieje w gmachu fabrycznym specjalne laboratorium chemiczne dla wszelkiego rodzaju badań, prób i eksperymentów. Warunki sanitarne i higieniczne, stoją na wysokości zadania, jednym słowem piekarnia może śmiało konkurować z pierwszorzędnymi zakładami tego rodzaju w New Yorku. — Piekarnia pp. Brykczyńskich mieszcząca się pn. 413 Park ave., Brooklyn, N. Y., nosi firmę Stuhmer's Bread i zatrudnia ogółem 70 ludzi.

Nowe okręty polskie będą gotowe w lipcu, 1935 r.

Pierwszy z dwóch obecnie budujących się okrętów polskich dla Linji Gdynia-Ameryka, ma być gotowy w lipcu, przyszłego roku i niezwłocznie też zostanie wprowadzony na

WAGON PAPIESKI.

Rycina przedstawia wspaniały wagon-pałac Ojca św. Papię Piusa XI. W wagonie tym Ojciec św. powróci z wypraw letnich do Watykanu. Dziś poraz pierwszy rozpocznie kursować na terenie Watykanu mały pociąg dla przewożenia pasażerów i prowiantów z Rzymu.

Na Wolną Chwilę.

Pisze Ks. T. S. Ligman, C.R.

Zdawałoby się w biedzie trudniej zdobyć sobie przyjemności niż w dostatku, a jednak doświadczenie uczy, że nawet bogactwa raczej więcej nam przysparzają nieprzyjemności niż przyjemności.

Nie wypada odkładać wykonania czynności obowiązującej, aż znajdziemy czas; bo go nigdy nie znajdziemy. Trzeba ułożyć wykonywać, a potem zobaczmy, ku naszemu zdziwieniu, że był czas pomimo wszelkich innych zajęć, niecierpiących zwłoki.

Im więcej brak snu i racji sprawie, tem silniejszej można spodziewać się krytyki. Prawa mnożą się w proporcji do rozpanoszenia się zła.

Sędzia przekupny i niesprawiedliwy zawinął wobec bliźniego brakiem sprawiedliwości i miłości. W książce najczęściej zaglądasz się do indeksu, czyli spisu rzeczy.

Najczęściej zaglądasz się do słownika, szczególnie gdy trzeba posługiwać się językiem angielskim; bo nikt nie jest w stanie pamiętać sylabizowania wszystkich słów angielskich.

Śmiertelnikom z kielicha przyjemności dano, co najwięcej, tylko liżnąć.

Pierwsza miłość nie poma jest, że na ziemi wszystko, jako znikome, kończy się.

Kto z rozmysłem sypie niezasłużone komplementy komuś, to niespostrzeżenie rani głęboko duszę jego.

Dla męczenników zubienica jest bramą do królestwa niebieskiego.

Co za magiczną różdżką dla starej damy jest porządny trzosik grosza — wszyscy się trzaskają.

szlak transatlantycki. Będzie to olbrzym polski o 15,000 tonn pojemności, ze wszelkimi nowoczesnymi wygodami i urządzeniami; tej samej wielkości będzie i drugi statek polski. — Dotychczas kursujące okręty „Kościuszko” i „Pulaski”, będą prawdopodobnie skierowane na inne drogi. W sprawie tej wyjechał do Polski dyrektor Linji Gdynia-Ameryka na Stany Zjednoczone, p. Roman Kutylowski, który, nie od rzeczy będzie przy tej okazji zaznaczyć, cieszy się wielkim szacunkiem i poważaniem między podwładnymi mu urzędnikami biura, jak również dyr. Kutylowski swoją uprzejmością i taktem, nie tylko, że potrafi utrzymać dotychczasową klientelę, która stale okrętami polskimi podróżuje, ale także zdobywa nową polską, a nawet i stuprocentowych amerykańskich turystów. Szczególną popularnością cieszą się wycieczki, urządzone przez Linję Gdynia-Ameryka. Na zbliżający się Dzień Pracy, linja organizuje na statku „Kościuszko” wycieczkę do Yarmouth, w Kanadzie, na którą zapisała się już pokaźna liczba uczestników. Biura Linji Gdynia-Ameryka mieszczą się w obszernej lokalu pn. 89 Broad ulica, w dolnej części miasta.

Z Kursu Ćwika w Cambridge Springs, Pensylwania.

Przy ognisku Harcerzy. — Odczyt pracy werunkowej. — Harcerskiego przyszłością Związku. — Zakończenie Kursu Męskiego a rozpoczęcie Żeńskiego wielkim świętem Związku.

Prawdziwą ucztę duchową mieli harcerze i harcerki, którzy przy ognisku, gdy urządzili wycieczkę do obozu naszych harcerzy w Cambridge Springs, Pa. Słońce już zaszło, lecz dokoła jaśniały wieczorne zorze. Uczestnicy kursu harcerskiego po spożytej kolacji mieli chwilę wolnego odpoczynku, zaszli więc dookoła kamiennych stołów w pobliżu prymitywnych, lecz wygodnych i przez siebie zbudowanych szalazów — gwarząc pomiędzy sobą przeważnie w języku polskim, co jest godnym uwagi ze względu na fakt, że młodzież ta zrodzona i wychowana jest w tym kraju. Naraz monotonna jakoby cisza, zamałać niecierpkość Harcerzy, przerywał głos wieczornej trąbki, która odgrywała sygnały pobudki. Zbiega się wiara harcerska, stając w zwartych czterech drużynach tuż u stóp wysokiego masztu, na wieżach którego widnieją białe amarantowy sztandar — godło naszego narodu.

Lekki wietrzyk powiał od strony lasu, radośnie jakoby zapotał sztandar witać zwarte drużyny przyszłych siewców i krzewicieli, hartu ducha, dobrych zasad i polskości. Pada komenda — wszyscy Harcerze stają na baczność, przytem podnoszą prawe ramiona ku górze, a ze stu osiemdziesięciu młodych i zdrowych piersi wybiega uroczyste glos hymnu Harcerstwa — „Nie rzucim ziemi skąd nasz ród!”

Imponujący to był widok, gdy przy świetle gasnących zori i dopiero co rozpalonego ogniska, stały zwarte i karne szeregi młodzieży zapatrzonej w powiewające na maszcie godło narodu, a z młodej i pełnej życia piersi wybiegały stanowcze, twarde, i z wiarą wypiewane słowa przysięgi narodowej — Twierdzą nam będzie każdy próg, tak nam dopomóż Bóg!

Skończyli śpiew, którego echo płynęło na falach powietrza hen tam w przestworza, przed tron Stwórcy wszechświata. Harcerze wciąż stoją na baczność, jakoby w nabożnym skupieniu, gdy w tem wśród uroczystej ciszy i przy zapadającym zmroku odzywa się hejnał wieczorowy, Harcerze oddając część stojąc wyprężeni na baczność, a z masztu powoli i majestatycznie opuszcza się na dół godło narodowe i harcerskie.

Po skończeniu tej czynności nasi Harcerze cicho i sprawnie zajmują miejsce dokoła ogniska. Tu znowu popisują się na

LEKARZE POLSCY

DR. BRONISŁAW J. MIX 1433 N. ASHLAND AVENUE
Lekarz, Chirurg i Akuszer
Godz. 1-2 po poł. 7-8-9 wiecz.
Tel. Brunswick 2422

Dr. WARSZEWSKI—1238 NOBLE ULICA
Tel. Brunswick 2486-2487
Od 2 do 8 po południu.
Od 6:30 do 8 wieczorem.

DR. L. P. KOZAKIEWICZ
Specjalność Chorób Kobiecych i Dzieci
Rez. 2201 Cortez Ul.—Brunswick 2533
1530 N. DAMEN AVENUE
Wielki Pk. Medical Bldg.
Telefony Brunswick 2769-2770
Godz. 11 do 12—3 do 4—7 do 8 wiecz.

DR. F. WOJNIAK
SPECJALISTA CHOROBY
Oczu, Uszu, Nosa i Gardła
4649 S. ASHLAND AVE.
GODZINY:
11-1 do 6-8 z wyjątkiem środy.
Telefon BOLLARD 3998—Tel. Res. HELMICK 2781

DR. F. A. DULAK
Spec. Chorób Oczu, Uszu, Nosa i Gardła
Ofis: 1608 Milwaukee Ave.
Telefon Brunswick 6840
North-West Tower Bldg. 2 Piętro.
W pon. i piątek od 4-6 i od 7-9 wiecz.
W wtorki, czwartki i soboty od 1-4 po południu i od 7-9 wieczorem.
W Orle w środy: W pon. i w soboty od 10-12 i od 2-4 i 6 do 8 wiecz. W niedziele rano od 10-12.
Telefon Logan Blvd.—Tel. Belmont 5217

DR. JÓZEF F. KONOPA
LEKARZ, CHIRURG I AKUSZER
Ofis: 1628 W. Division—Marshallfield
Godziny: od 10 do 12 i od 2 do 4 i 6 do 8 wiecz. W niedziele rano od 10 do 12.
Telefon Armitage 6145

Dr. S. R. PIETROWICZ
SPECJALISTA I KONSULTANT CHOROBY WENIEZNEJ I NERWOWEJ
Laboratorium i Ofis:
1200 N. Ashland Ave. nar. Division
Od 11 do 2 po poł. i od 6 do 8 wiecz.
Tel. Armitage 1129

DR. F. J. TENCZAR
OFIS:
986 Milwaukee Ave. 1530 N. Damen Ave.
W domu Zjednoczenia Wielki Park
Godz. 12-3 po poł. i od 7-9 wiecz. Ofis: 12-3 po poł. i od 7-9 wiecz.
Opłaca środy i niedziele. Godz. o 11 rano.
Telefon rezjendy Brunswick 4378

FRANCUSKI SPECJALISTA J.W. BEAUDETTE, M.D.
LEKARZ I CHIRURG
Specjalizuje w chorobach skóry, krwi, kielichach odchodowej, mózgu, chłonięcych i wenerycznych.
GODZINY: od 1 do 4 po poł. i od 7 do 9:30 wieczorem.
Przeszło 20 lat na tym nuroczniku.
Ofis: 1800 SOUTH ASHLAND AVE., TELEFON CANAL 0461

świętem Związku. Przyjechała brać Związkowa na 4-uroczystość nie tylko z Erie, ale także z Cleveland, Buffalo i innych miast, by być świadkiem czegoś młodzieży kursacza nauki, która rozjechała się już do swych osiedli gdzie rozpoczyna lepszą i wydatniejszą pracę wychowawczą, której rezultaty wkrótce będziemy oglądać i podziwiać. Licznie przybyła brać Związkowa radośnie zgłaszała stępy Młodzików i Ćwików, tych przyszłych apostołów Harcerstwa i zarazem witała nasze druhenki, które w liczbie 150 przybyły do Kolegium Z. N. P. na Kurs Pioneerki i Ochotniczki ze wszystkich zakątków Stanów Zjednoczonych, ażeby po odbyciu kursu być siewkami idei Harcerstwa Z. N. P.

Program zakończenia kursu był bardzo bogaty, a przytem obfity w momenty w których najbardziej twarde serce się poruszyło, a w oczach każdego zabłysła iza radości i dumy narodowej, gdy cały hufiec kursaczy w obecności przybyłych harcerki, licznej gromady braci Związkowej, w obliczu Jana Romaszewicza złożyła solenne ślubowanie że będzie z poświęceniem pracować dla idei harcerskiej. Gdy dawniej po pewnym wyszkoleniu żołnierskim i obozowym opuszczali Cambridge Springs, Pa. bojownicy o wolność Polski, to dzisiaj opuszczają Kolegium Z. N. P. jeszcze młodzi bojownicy o duszę dziecka polskiego i apostołowie ducha i mowy polskiej, którzy nie orężem ani szabłą, ale czynem i przykładem, pracą wychowawczą mają ukształtować duszę dziecka polskiego i całego wychodźstwa.

Występ naszych Harcerzy i Harcerki w obecności przybyłych harcerki, licznej gromady braci Związkowej, w obliczu Jana Romaszewicza złożyła solenne ślubowanie że będzie z poświęceniem pracować dla idei harcerskiej. Gdy dawniej po pewnym wyszkoleniu żołnierskim i obozowym opuszczali Cambridge Springs, Pa. bojownicy o wolność Polski, to dzisiaj opuszczają Kolegium Z. N. P. jeszcze młodzi bojownicy o duszę dziecka polskiego i apostołowie ducha i mowy polskiej, którzy nie orężem ani szabłą, ale czynem i przykładem, pracą wychowawczą mają ukształtować duszę dziecka polskiego i całego wychodźstwa.

Występ naszych Harcerzy i Harcerki w obecności przybyłych harcerki, licznej gromady braci Związkowej, w obliczu Jana Romaszewicza złożyła solenne ślubowanie że będzie z poświęceniem pracować dla idei harcerskiej. Gdy dawniej po pewnym wyszkoleniu żołnierskim i obozowym opuszczali Cambridge Springs, Pa. bojownicy o wolność Polski, to dzisiaj opuszczają Kolegium Z. N. P. jeszcze młodzi bojownicy o duszę dziecka polskiego i apostołowie ducha i mowy polskiej, którzy nie orężem ani szabłą, ale czynem i przykładem, pracą wychowawczą mają ukształtować duszę dziecka polskiego i całego wychodźstwa.

Występ naszych Harcerzy i Harcerki w obecności przybyłych harcerki, licznej gromady braci Związkowej, w obliczu Jana Romaszewicza złożyła solenne ślubowanie że będzie z poświęceniem pracować dla idei harcerskiej. Gdy dawniej po pewnym wyszkoleniu żołnierskim i obozowym opuszczali Cambridge Springs, Pa. bojownicy o wolność Polski, to dzisiaj opuszczają Kolegium Z. N. P. jeszcze młodzi bojownicy o duszę dziecka polskiego i apostołowie ducha i mowy polskiej, którzy nie orężem ani szabłą, ale czynem i przykładem, pracą wychowawczą mają ukształtować duszę dziecka polskiego i całego wychodźstwa.

GOŚĆ Z ARGENTYNY.

Komodor J. R. Hume, przedstawiciel floty wojennej Stanów Zjednoczonych, i major C. Sanderoff, reprezentant armii amerykańskiej statku szkolnego, który zawitał przed dwoma dniami do portu nowojorskiego. Komendant statku szkolnego uświetniony jest na rzeźbionym w białym mundurze marynarki wojennej Argentyny.

SCOTT'S SCRAPBOOK

By R. J. Scott

Copyright, 1934, by Central Press Association, Inc.

Z KANTOWA

W przyszłą niedzielę przed kościołem św. Jana Kantego odbędzie się Polów na przechodniów czyli tak zwany „Tag Day” na biednych w parafii. Urządzeniem polówu zajmuje się Tow. Dobroczynności p. o. św. Elżbiety. Niechże Kantowianie okażą w tym względzie dobrą wolę i złożą do puszek kwestarek ile mogą i na co ich stać.

Do zapisu dzieci do szkoły naszej parafjalnej, rodzice mają przyjść jutro, t. j. w czwartek i pojutrze w piątek. Siostry Notre Dami urzędować będą w szkole od godziny 9tej do 11:30 rano i od 1szej do 4tej po południu. Głoszący się z dziećmi do zapisu, muszą podporządkować się do przyjętego wytyczaj wykazania się książeczką parafjalną. Kto jest biednym i nie może opłacić podatku szkolnego, niech się zgłosi do ks. proboszcza Teodora Kłopotowskiego, C. R. a on sprawę tę należyście załatwi.

Posiedzenie skautek Białego Orła odbędzie się w najbliższy piątek wieczorem o 7mej, w sali zwykłych zebrań. Przyjdą pod obrady ważne sprawy, wymagające obecności wszystkich członkiń.

Do dalszego ciągu ofiar złożonych na piknik parafjalny przed kilkoma dniami odbyty, figuruje także na liście ofiarodawców, Polonia Sewing Machine Co.

Państwo Ignacy i Ludwika Lenkosc obchodzą będą srebrne gody małżeńskie w czwartek, dnia 31go sierpnia i z tej okazji wpraw złożyć Bogu dzięk za pasmo łask, jakie na jubilatów zlewał w ciągu ich czterdzielatkowego pożycia małżeńskiego na Mszy św. w ich intencji o godzinie 7:30 rano.

Nasze nadobne skautki Białego Orła przyjdą do spowiedzi św. w nadchodzącą sobotę a w niedzielę na Mszy św. o godzinie 7:30 rano przystąpią wspólnie do Komunii św. Wszystkie jako jedna winny wypełnić ten obowiązek religijny.

Koniecznym jest przypomnieć kantowianom, szczególnie przy końcu wakacji, ażeby zastanowili się w tych ostatnich dniach, do jakiej szkoły mają swe dzieci posłać, które już ukończyły ósmą klasę szkoły parafjalnej. Mamy dla dziewcząt na Stanisławowie dwuletni kurs handlowy (Commercial Course) pod kierownictwem czcigodnych Sióstr Notre Damek a dla chłopców Wyższą Szkołę im. Arcybiskupa Webera, dawniej Kolegium św. Stanisława Kostki. Rodzice! Dajcie dzieciom waszym wychowanie i naukę w duchu katolickim i polskim.

Z okazji dwudziestolecia założenia Osady 13tej Zjednoczenia P. R. K., odbędzie się w tę niedzielę obchód jubileuszowy z programem po niesporach, a po programie zabawa taneczna. Wstęp wolny dla wszystkich. Prezesem jest p. Stanisław Babiarz.

Donosi nam proboszcz ks. Teodor Kłopotowski, C. R., że niespory począwszy od przyszłej niedzieli odprawiać się będą we wszystkie niedziele o godzinie 2:30 po południu, zamiast jak dotychczas o 2giej — a to z powodu, iż sezon letni się skończył i paników ani wycieczek więcej nie będzie.

Państwo Jakób i Katarzyna Seremak obchodzą jutro 34tą rocznicę swoich zaślubin i z okazji tej podziękują Bogu za odebrane łaski z prośbą o dalsze na Mszy św. w ich intencji.

W sobotę przyszłą połączni związkiem małżeńskim zostaną następujące pary nowożeńców: o godzinie 4tej po południu p. Franciszek Figurski z panną Józefą Szafran, a o 4:30 p. Józef Mikoś z panną Anną Tyrcha.

Państwo Józef i Stefanija Gućwa, obchodzą będą w sobotę najbliższą czwartą rocznicę

W 75-tą ROCZNICĘ URODZIN.

Pani Franciszka Kowalska.

W roku 1859 pani Franciszka ze Shermanów Kowalska, córka najpierwszych i najstarszych na północno - zachodniej stronie miasta osadników, Antoniego Shermanów, ujrzała po raz pierwszy światło dzienne. Było to na ulicy Augusta, przy Noble w pobliżu Milwaukee avenue, kiedy to nie było żadnych większych składów, lecz rozległe zarosnięte chwastami pola. Pani Kowalska urodziła się dnia 29go sierpnia, 1859 roku. Rodzice jej państwo Shermanowie byli współorganizatorami parafii św. Stanisława Kostki. Przed 55ciami laty wyszła za Augusta Kowalskiego, znanego w sferach organizacyjnych, społeczno-narodowych i politycznych który przed kilkoma laty przeniósł się do wieczności. Prowadzili pierwszą groseńnię na Stanisławowie, a p. Kowalski był swego czasu aldermanem starej 16tej wardy. Pamięta ona wojnę cywilną, w której brat jej brał udział. Pamięta także jak zwłoki Prezydenta Abrahama Lincolna sprowadzone zostały do Chicago i wystawione w ratuszu na widok publiczny. Pierwszą groseńnię, którą Kowalscy prowadzili była przy Noble i Sloan ulicy. Wychowała ona ośmiorgo dzieci, z których najstarsze liczy lat 55, a najmłodsze lat 40. Temi dziećmi są: Jan Kowalski ożeniony z Martą Kosińską, siostrą s. p. ks. Jana Kosińskiego, córka pp. Józefa i Marii Tyrchów, wstępują w związek małżeński z panem Józefem Mikos, synem pp. Stanisława i Józefa Mikosów a służ ich odbędzie się w kościele tutejszym w przyszłą sobotę po południu o godzinie wpół do piątej. Gody weselne odbędą się w sali Wójcika.

Państwo Cyryl i Walerja Wójcika, zam. p. nr. 2650 Walton ulica, obchodzą będą w sobotę, dnia 8go września srebrny jubileusz pożycia małżeńskiego. Z tej okazji w dniu tym w kościele kantowskim o godzinie ósmej rano odprawiona będzie Msza św. na ich intencję podczas której cała rodzina przystąpi do Stołu Pańskiego. Związek małżeński pp. Wójcików pobłogosławiony został dwoma córkami i czterema synami.

Na przyszłym sejmie Zjednoczenia jaki się odbędzie w Springfield Mass., w dniach 10 do 15go września, Kantowo będzie reprezentowane liczbą około 40 delegatów, wśród których znajdują się panowie alderman Franciszek Konkowski, adwokat Michał Tenczar, Franciszek J. Kruppa, Stanisław Babiarz, Antoni Ochał, Franciszek Woźny, Andrzej Kaźmierczak i inni. Nie brakuje też z Kantowa i kandydatów, którzy na Sejmie tym ubiegać się będą o urzędy.

Legjon Pań Oddział Nr. 2 przy Post. Sherman Nr. 27 Polskiego Legjonu.

Nieubłagana śmierć, zabrała jedną z koleżanek Legjonu Pań Oddziału Nr. 2, dnia 28go sierpnia, b. r., o godzinie 8mej rano. Pogrzeb odbędzie się w parafii Jana Bożego, dnia 31go sierpnia, o godzinie 9:30 rano, z domu żałoby p. nr. 5200 So. Aberdeen ul. Wszystkie członkinie zbiorą się w mundurach lub czapkach.

Dezercja jest to ucieczka związająca z wojska.

Z Józafatowa.

Przez cały tydzień bieżący mogą rodzice józafatowscy zapisywać do szkoły te dzieci, które poraz pierwszy przyjdą do szkoły. Piątek będzie ostatnim dniem do zapisów. Zgłaszać się należy do starej szkoły na drugie piętro. Trzeba według reguły przyjętej wykazać się książeczką parafjalną. Rodzice, którzy nie posyłają dzieci do szkoły katolickiej gwałcąc przykazania Boże i kościelne.

Karnawał jubileuszowy rozpocznie się w czwartek, dnia 6 września i potrwa do d. 17go września włącznie. Każdy z parafjan otrzymał książeczkę premijową którą winien zatrzymać, gdyż cały dochód z tegoż przeznaczony na korzyść parafji. Każdy kto się pozbędzie takiej książeczki otrzyma piękny podarunek.

Nowenna do św. Teresy od Dzieciątka Jezus rozpocznie się około 23go września. Prawdopodobnie ten sam misjonarz, który poprzednio głosił nauki i podczas tej nowenny uczyni to samo. Był nim O. Wojciech Kowalski, C. M. z Erie, Pa.

Od przyszłej niedzieli obowiązywać będzie następujący porządek Mszy św.: Pierwsza Msza św. o 6:30, z polskim kazaniem; druga Msza św. o 7:30 z polskim kazaniem; trzecia o 9-iej dla dzieci, z kazaniem angielskim; czwarta o 10:30, Suma jako dotychczas z łacińskim śpiewem i polskim kazaniem. Ostatnia Msza św. rano o 12-iej, z kazaniem angielskim.

Nauka dla dzieci szkolnych rozpocznie się dnia 4go września. W dniu tym otwarte zostaną podwoje szkoły na nowy rok szkolny.

B. SZYMAŃSKI PONOWNIE KOMENDANTEM P. L. A. W. W DETROIT.

Detroit, Mich., 29 sierpnia. W Domu Polskim przy ulicy Junction odbył się sejm stanowy Polskiego Legjonu Amerykańskich Weteranów. Sejm rozpoczął się wspólnym wyznaniem do kościoła św. Franciszka na solenne nabożeństwo.

Po południu, w dolnej sali Domu Polskiego odbyły się trzy sesje, zakończone wyborem nowego zarządu na rok 1934 — 1935.

Bronisław Szymański, dotychczasowy komendant kwatery stanowej, został ponownie wybrany na ten urząd przez aklamację.

SŁOWNIK BURTA POLSKO-ANGIELSKI — 1 — ANGIELSKO-POLSKI

złożył Professor Collier i W. Kiers. Dwie części w jednym tomie, 825 stron, 5x7 1/2 cal. Cena \$2.00. Do nabycia w biurach Dziennika Chicagowskiego, 1455 W. Division ulica, Chicago, Ill.

NOWY LEKARZ.

Dr. Franciszek J. Piskiewicz.

W ostatnich dniach Dr. Franciszek J. Piskiewicz, otworzył własną kancelarię lekarską przy ulicach Milwaukee i Ashland ave., gdzie zajmuje się pacjentami cierpiącymi na choroby takie, jak oczu, uszu, nosa i gardła.

Dr. Franciszek Piskiewicz, syn pp. Ignacego i Agaty Piskiewiczów, starych osadników Trójcow, pobierał nauki elementarne na Trójcowie, a potem w Wyższej szkole św. Trójcy pod kierownictwem Braci ze Zgromadzenia św. Krzyża, którą ukończył w roku 1928. Następnie studiował na uniwersytecie Loyola, a w roku 1923 wstąpił na kurs medyczny do uniwersytetu Illinois, który ukończył w roku 1930. Następnie sześć miesięcy spędził w stanowym szpitalu w Dunning, Ill. W tym samym roku przeszedł pomyślnie egzamin w szpitalu powiatowym, gdzie przebywał aż do roku 1934, najpierw jako internista a później jako rezydentyczny lekarz chorób oczu, uszu, nosa i gardła. Tu nabył doświadczenia, jakiego w szpitalach powiatowych rzadko nadarza się sposobność nabyć. Dr. Franciszek Piskiewicz cieszy się licznym zastępem przyjaciół.

ZEBRANIA — I — POSIEDZENIA

Jutro zebranie Polskich Obywateli.

Jutro wieczorem w sali Augustyna, pnr. 1259 Cornell ul., odbędzie się regularne posiedzenie Klubu Polsko Amerykańskich Obywateli w Chicago. Omawiane będą ważne sprawy. Gościem posiedzenia będzie adwokat Edward Piszatowski, który wygłosi mowę. — Józef Smolka, prezes i Franciszek J. Kruppa, sekretarz.

Klub Borkowian Powiat Rzeszowski zwołuje posiedzenie w niedzielę, dnia 2go września, w sali Atlas, pnr. 1436 Emma ul., o godzinie 2giej po południu. — J. Kruzel, prezes; T. Plodzień, sekr. prot.

Fresk jest to malowidło, namalowane na ścianie olejnymi farbami, na jeszcze świeżym tynku.

“Rekord Codzienny” Pismem Demokratycznym.

Wacław T. Soyda redaktorem naczelnym, Jan J. Baré wiceprezes.

Detroit, Mich., 29 sierpnia. W „Rekordzie Codziennym” ukazało się oświadczenie podające do wiadomości publicznej, że p. Jan J. Baré wszedł w skład dyrekcji wydawnictwa jako pierwszy wiceprezes. P. Józef Wedda pozostaje nadal na stanowisku prezesa Spółki Wydawniczej „Polonia”. Natomiast redaktorem naczelnym „Rekordu” na miejsce p. Weddy powołany został przez Dyrekcję p. Wacław T. Soyda. „Rekord Codzienny” — jak mówi oświadczenie — „stał się pismem demokratycznym, współdziałającym dla stworzenia nowej i świetlanej ery dla Narodu Amerykańskiego, którego częścią jesteśmy i pozostaniemy”.

Co Słychać Na Polonji

Dwu-letnia wyższa szkoła przy parafii św. Stanisława Kostki, dawniej znana jako Kurs Handlowy (Commercial Course), jest zakładem naukowym pod kierownictwem Sióstr Notredamek, dla dziewcząt, — które ukończyły ósmy stopień szkoły elementarnej. Szkoła ta jest akredytowaną przez Biuro Superintendenta Szkolnictwa Publicznego w Springfield, Illinois. Wpisz odbywają się każdego dnia. Nauka rozpocznie się w czwartek, dnia 6go września.

Jak inne wioski w Polsce, tak i Kwików, cierpi od niebezpiecznej wody, która zalała całą biedną wioskę. Otóż Tow. Kwikowa, urzędnika Jesieny bal, w niedzielę, dnia 9go września, w górnej sali Atlas, 1436 Emma ul. Czysty dochód z balu będzie odesłany na pomoc Powodzian w Kwikowie. Tak nam donoszą prezes Jan Wesołowski i Paulina Majka, sekretarka.

Gub. Horner chory.

Springfield, Ill. — Gub. Horner nie opuszczał wczoraj łóżka, chory na lekkie zapalenie gardła. Spodziewał się wrócić dzisiaj do swych obowiązków. Nagły spadek temperatury przy puszczeniu spowodował przebieg bierze.

Porywacze dostali \$10,000 okupu.

Camden, N. J. — Ralph Sosis, lat 38, syn fabrykanta z New Yorku, zjawił się na stacji policyjnej i powiedział, że został puszczony wolno przez porywaczy po zapłaceniu przez ojca \$10,000 okupu.

Tartak jest to fabryka, gdzie przecinają pnie drzewa na tarcice, belki, bale.

WYŻSZA SZKOŁA ARCYBISKUPA WEBERA WEBER HIGH SCHOOL

Wyższy Zakład Naukowy dla Chłopców
(ZAŁOŻONY W ROKU 1890)
pod kierownictwem

Księży Zgromadzenia Zmartwychwstania Pańskiego

Wyższa Szkoła Arcybiskupa Webera jest akredytowaną przez Uniwersytet Illinois i przez Biuro Superintendenta Publicznego Szkolnictwa w Springfield Illinois, oraz należy do Stowarzyszenia North Central Association of Colleges and Secondary Schools.

Nowy rok szkolny rozpoczyna się w czwartek, dnia 6 września, 1934 r.

Wpisy nowych uczniów każdego dnia, począwszy dnia 16-go sierpnia, rano od godziny 9-iej do 12-iej; popołudniu od godziny 3-iej do 5-iej.

Bliższych informacji zasięgnąć można od Rektora Zakładu, pisząc pod adresem:

REV. M. N. STARZYŃSKI, C. R.

1456 W. Division Street

Chicago, Illinois

Tel. Brunswick 2423

Z HAWTHORNE - CICERO.

Dziesięć tysięcy pracowników w zakładach Western Electric zwiędziało nowoczesne wagony pociągu zwanego „Zephyr”, który stanął na pewną chwilę na torach kolejowych tychże zakładów. Wszyscy podziwiali nowoczesne urządzenia.

Józef Kończak, 4818 West 28 ulica, został przez policję cieworską aresztowany za niewłaściwe zachowanie się. Powiedział on policji, że jest z zawodu fryzjerem. Skazany został na sześć miesięcy więzienia.

Sędzia Sandusky postawił Hieronima Kowalskiego, 5108 West 31 ul. na próbie a to za wyprawianie awantur w stanie nietrzeźwym. Kowalski miał zażalenie do swej rodziny, iż nie pozwala mu ani jednej blaszanki piwa wypić. Sędzia odpowiedział mu, że byłoby do brze, gdyby to była jedna blaszanka, ale według twierdzeń rodziny jest ich znacznie więcej.

Franciszka Piotrowskiego, który w dniu 17go sierpnia przypadkowo i fatalnie postrzelił kulą z rewolweru swego starszego brata, sędzia uwolnił. Na inkweście koronera otrzymał nauczkę by z rewolwerem nigdy się nie bawił i uznany niewinnym.

Na powodzian w Polsce złożył: Gmina 55-ta ZNP. \$5.00, Tow. Gwiazda na Wschodzie gr. 495 Z. N. P. \$10.00; A. Osinińskiego, gr. 49 Z. S. P. i gr. 825 Z. N. P. \$5.00; Wolny Polak gr. 1257, \$5.00; św. Franciszki, gr. 799 Z. N. P., \$5.00.

Według praw Kościoła katolickiego rodzice są obowiązani w sumieniu dać dzieciom wychowanie katolickie, religijne i moralne a takie wykształcenie otrzymują dzieci tylko w szkole katolickiej, parafjalnej a nie publicznej, bezwyznaniowej.

Wakacje wkrótce się skończą i za kilka dni rozpocznie się nowy rok szkolny. My jako katolicy wierzymy, a nawet czujemy, że wiara nasza to najdroższy skarb Boży, że to najświętsza spuścizna naszych katolickich praojców. Za tę wiarę oddało swe życie kilkanaście milionów męczenników a niektórzy z naszych Rodaków tak te sprawy wiary św. lekceważą. Smutne to, ale prawdziwe. Niechże Rodzice poczną się do obowiązku dania dzieciom swoim wychowanie w duchu katolickim i polskim.

W sobotę, dnia 25go sierpnia o godzinie 5tej wieczór w kościele Matki Boskiej Częstochowskiej został pobłogosławiony związek małżeński p. Teodora Wesołowskiego zatrudnionego przy tutejszej straży ogniowej, syna starych osadników, a właścicieli składu Departamentowego pnr. 4927 — 29ta i W. 31 ul. pp. Michała i Florentyny Wesołowskich z panną Marią Świercz, córka pp. Emila i Julii Świercz, zam. pnr. 5047 W. 29ta ul. Pan E. Świercz jest zatrudniony przy tutejszej policji od przeszło 18 lat. Drużbowali pan Tadeusz Wesołowski, brat pana młodego z panną Klarą Świercz, siostrą panny młodej; p. Fr. Sefanda z panną Katarzyną Kdistina. Damą honorową była Klara Pilarska, kuzynka panny młodej. Marsza odegrał znany organista pan Jan Fabisz. Gody weselne odbyły się w domu rodziców panny młodej przy dźwiękach orkiestry tutej. straży ogniowej Nr. 4 Hawthorne.

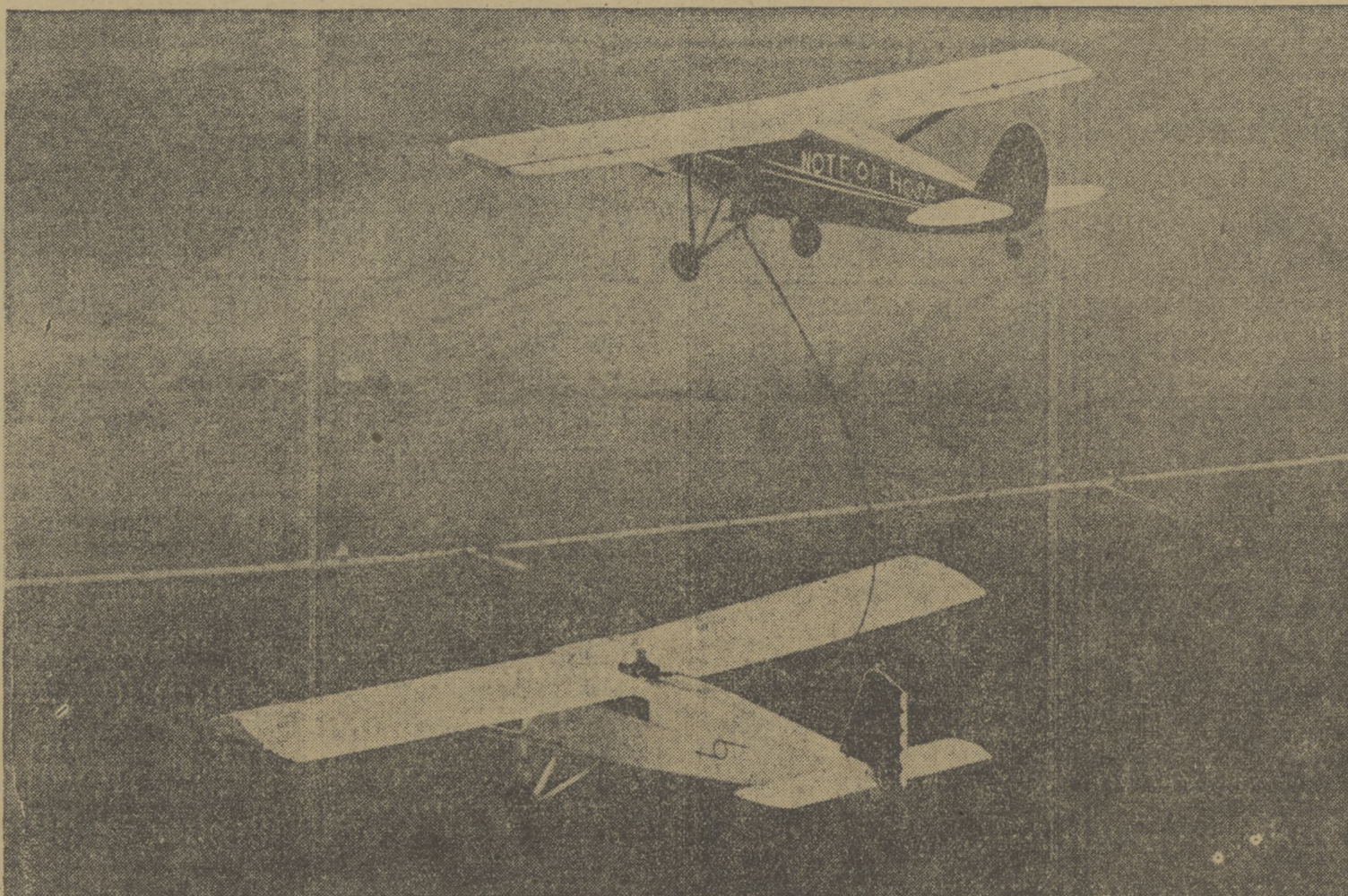
Reinhardt wystawi dramat w Kaliforniji.

New York. — Max Reinhardt, sławny niemiecki reżyser sceniczny, przybył tu w drodze do Kaliforniji, gdzie wystawi jeden z dramatów szekspirowskich.

SEZ YOU Answers

1 True 2 True 3 False, To eat greedily 4 False Adjective 5 True

POKARM DLA MOTORU.

Tak odbywa się napalnianie zbiorników gazoliną w powietrzu. Dwie dziewczyny z Texas, Elżbieta Owens i Jean Le Rene, obie pilotki, postanowiły pobić światowy rekord wytrzymałości w powietrzu dla kobiet. Widziny na dole aeroplan dziewcząt, napalniany przez inny aeroplan gazoliną i olejem dla motoru. Żywność posyłana jest dziewczętom po rurze gazolinowej w specjalnych koszykach.

Hausner Chce Lecieć do Warszawy z Detroit.

„Chrzesz” aeroplanu planowany 16. września.
Detroit, Mich., 29 sierpnia. Stanisław Hausner, słynny polski lotnik, jak podaje do wiadomości, zamierza w dniu 16. września ochrzcić swój aeroplan, a w kilka dni później zamierza wyruszyć w lot bezprzystankowy do Warszawy. Ceremonia chrztu ma być dokonana na lotnisku powiatowym Wayne. Dnia tego aeroplan Hausnera znajdzie się na lotnisku i Polonia będzie miała okazję zobaczenia aeroplanu, którym Hausner zamierza dokonać bezprzystankowego lotu do Polski. Będzie to pierwszy lot bezprzystankowy z Detroit.
„Detroiticki Dzień Awiacji”, gdyż tak będzie się nazywał dzień różnych uroczystości na lotnisku Wayne zapowiada się interesująco. P. Stanisław Hausner ustalił swą kwatery w Detroit w hotelu Detroit Leeland i opracowuje swe plany lotu. Będzie to najdłuższy lot bezprzystankowy i jeżeli zostanie dokonany tak jak planuje Hausner, pobije on rekord światowy o 1,100 mil. Jak wiadomo Stanisław Hausner w d. 3. czerwca, 1932 r. wyleciał z lotniska Floyd Bennett do Warszawy. W 33 godzin później opadł na wody oceanu. Przez osiem strasznych dni przebywał na morzu trzymając się skrzydła swego aeroplanu. Uratowany został przez okręt towarowy. Dystans z Detroit do Warszawy wynosi 5,000 mil. Od wielu lat Hausner trenuje się jako lotnik. Specjalnie ukończył on specjalny kurs nawigacyjny.

Gen. Johnson, Administrator N. R. A. Dostał Podwyżkę

Zamiast \$6,000, będzie pobierał \$15,000 rocznie.
Washington, 29 sierpnia. — Dowiedziano się wczoraj, że administrator N. R. A., gen. H. S. Johnson, pobiera \$15,000 rocznie, czyli najwyższą pensję pod aktem N. R. A. Reprezentuje to podwyżkę \$9,000 rocznie.
Poprzednio, Johnson pobierał \$6,000 rocznie, czyli nieco mniej, niż brała jego osobista sekretarka, p. Frances Robinson, i Alvin Brown, asystent administratora N. R. A.
Podwyżka obowiązuje od 1. lipca. Zarządził ją Prezydent Roosevelt tuż przed swoim wyjazdem do Honolulu jednocześnie z udzieleniem gen. Johnsonowi urlopu.
Najwyższą pensję w N. R. A. przed podwyżką dana Johnsonowi, brał Donald Richberg, doradca N. R. A. Jego pensja wynosiła \$14,000.
Wszystkie pensje N. R. A. ciągle jeszcze podpadają redukcji 5 procent zgodnie z kongresowym aktem ekonomicznym.

Zdobycie fortu boliwijskiego.
Asuncion, Paragwaj. — Komunikat rządowy ogłosił o wzięciu fortu boliwijskiego fortu Ysyropenda, w Chaco Boreal. Uwieszono cały garnizon boliwijski fortu i zabrano 67 armat.

THE PIT AND THE PENDULUM—1934

WYPŁATA NAUCZYCIELSTWA.

Wnętrze banku City State, gdzie odbywa się wypłata nauczycielstwa chicagowskiego. Tłum nauczycieli i nauczycielek ciśnie się do okienek, przy których wydawano im czek pokrywający pensje za legające za siedem miesięcy. W pierwszym dniu wypłacono około \$9,000,000, w drugim \$6,000,000. Pozostaje jeszcze do wypłacenia \$11,300,000 nauczycielstwu i funkcjonariuszom służby cywilnej wydziału szkolnego.

Ostatnie Wieści Ze Świata.

NIEMCY POBILI POLAKÓW W WYŚCIGACH NA ROWERACH.

Warszawa, 29 sierpnia. — Podczas wzajemnych wyścigów na rowerach między Warszawą i Berlinem, Niemcy odnieśli zwycięstwo, przejeżdżając przestrzeń między Berlinem i Warszawą w przeszło 150 godzinach, podczas gdy przejazd Polaków między Warszawą i Berlinem wymagał 155 godzin czasu.

MUSSOLINI ZREZYGNOWAŁ ZE SWOJEJ REWIZYTY U HITLERA.

Rzym, 29 sierpnia. — Premier Mussolini, który podczas pobytu u niego z wizytą „fuhrera” Niemiec Hitlera, przyrzekł przybyć we wrześniu do Niemiec z rewizytą, zaniechał teraz swego zamiaru i do Niemiec całkiem nie pojedzie. Postanowienie to uważają w kołach politycznych jako obrazę dla Hitlera, któryemu w myśl przepisów towarzyskich, rewizyta Mussoliniego się należy.

DELEGACJA LITWY NA ZJEZDZIE W POLSCE.

Kowno, 29 sierpnia. (Havas.) — Rząd litewski postanowił wysłać oficjalną delegację na przeciw-gruźliczy zjazd do Warszawy, który odbędzie się tam od 4go do 20go września w osobach Dra Garmusa i Dra Gogana.

KAT AUSTRIACKI DOSTAŁ POMIESZANIA ZMYŚŁÓW Z NADMIARU PRACY.

Ostatniego Skazańca Powiesił Już Zwykły Policjant.

Wiedeń, 29 sierpnia. (Prasa Stow.) — Wielki nadmiar pracy przy szubienicy od czasu ostatniej rewolucji nazistowskiej w Austrii, doprowadził do nerwowego rozstroju rządowego kata austriackiego.
Johann Lang, najbardziej „elegancki” kat w państwach Europy, doznał ataku rozstroju nerwowego i odstawiono go do szpitala wczoraj, choć pozostał jeszcze jeden nazista skazany na śmierć. Tego ostatniego powiesił już zwykły policjant ponieważ Lang nie był już zdolny do wykonania swego obowiązku.

Lang przychodził zawsze do celi skazańca we fraku i w cylindrze. Po wejściu do celi, Lang zdejmował kapelusz, kłaniał się sztywno swej ofierze i później przedstawiał się:
— Jestem Lang. Jestem oficjalnym katem rządu, a ci to moi dwaj pomocnicy. Jest mi bardzo żal, że muszę pana zabić na szubienicy. Pozostawiam panu kilka minut do wypowiedzenia swej ostatniej woli lub też pożegnania się z rodziną.
W kilka minut po tem, Lang prowadził skazańca do szubienicy.
Od czasu ostatniej rewolucji w Austrii, Lang powiesił własnoręcznie 12 nazistów i 9 socjalistów. Za każde wykonanie wyroku sądu, Lang otrzymywał \$33.50, z czego połowę musiał oddać swym pomocnikom.

Konkurs Fundacji Im. Paderewskiego.

New York, 29 sierpnia. — Kuratorzy Fundacji Paderewskiego założonej z myślą o popieraniu twórczości amerykańskich kompozytorów, ogłaszają ze prof. Edward Burlingame Hill, dziekan wydziału muzycznego Uniw. Harvard, prof. Zygmunt Stojowski, pianista i kompozytor Deems Taylor tworzyć będą jury konkursu muzycznego.
O nagrodę \$1,000 za najwybitniejszy utwór na orkiestrę symfoniczną. Stający do konkursu kompozytorzy nadesłać muszą swe utwory do zarządu Fundacji, 294 Huntington ave. w Bostonie, przed 1. październik, 1934 roku.

Al Capone apeluje do Najw. sądu.

Washington. — Al Capone, skazany gangster chicagowski, wniósł wczoraj przez swoich adwokatów prośbę do najw. sądu o przejrzenie orzeczenia niższych sądów, odmawiającego mu „habeas corpus”.
Szrapnel jest to posiek działowy, napełniony kulami, ze lastwem ostrym, pekający lub zapalający.

Listonosz Kradł Owoce Dla Głodnego Dziecka.

Józef Prechal, który przez 13 lat pełnił obowiązki listonosza na stacji pocztowej w Hawthorne, a od trzech miesięcy jest bez pracy, będąc na urlopie z powodu choroby, przedstawiony był wczoraj na głównej stacji policyjnej jako jeden z aresztowanych złodziei. Prechala postawiono razem ze zbrodniarzami o srogich minach i złowrogich spojrzaniach. Szef detektywów, Sullivan, spojrzawszy na Prechala i widząc jego łagodne spojrzenie, zapytał:
— A za co pana tutaj sprowadzono?
— Włamałem się do groserni i kradłem owoce dla swej trzyletniej córki, Jean, która była głodna. Żona moja jest w poważnym stanie, a ja pracy nie mam i zapasy środków do życia są już na wyczerpaniu.”
Prechal powiedział detektywowi, że udając się do sklepu z owocami, nie miał ze sobą rewolweru. Prechal zamieszkuje pnr. 2013 S. Throop ul. i liczy lat 31.

Czytacie Dziennik Chicagowski.

Asystent Koronera w Opalach.

Deputowany koronera Emil Selten, bankier i aptekarz, dostał się w opałę, kiedy na ręce koronera, Walsh, wpłynęło oskarżenie przeciw niemu, zarzucając mu, iż starał się „sfiksować” wyrok w sprawie śmierci pod kołami samochodu niejakiego Charles Hensle, lat 34, zam. pnr. 1927 Argyle ul. Oskarżenie stwierdza, że Hensle został zabity na ulicy w Niles Center, a szofer, który go przejechał, Owen Thomas, 8042 Kostner ave., po przejechaniu ofiary uciekł. Został on jednak aresztowany i sprawa staje się jawną. Koronera Walsh, otrzymawszy oskarżenie, wydał natychmiast z pracy Seltana, który rzekomo sam zasugerował, że za \$25 wydał wyrok niewinniającemu Thomasowi. Sprawa oddana będzie do sądu.

TEODOR BARON

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy nasz, Teodor Baron, zmarł dnia 27go sierpnia, 1934 roku, o godzinie 9:30 rano, w podszym wieku.
Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 30go sierpnia, o godzinie 9:30 rano, z domu żałoby pnr. 8448 Burnham Ave. do kościoła św. Marii Magdaleny, a stamtąd na cmentarz św. Krzyża w Calumet City, Ill.
Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzebni:
Wiktorja, żona: Tomasz, Aleksander, Stanisław, synowie; Wiktorja, Klara i Marianna Baron, synowie; Anna Marcinia, Marianna Osokowska, Franciszka Królowska i Katarzyna Rybacka, siostry; Wojciech Marcinia i Wincenty Królowski, szwagrowie; Emilia, Edwina, Franciszka, Norbert i Dolores Baron, wnuki i wnuczki, wraz z całą rodziną.
Pogrzebowy A. J. Kortas, 8356 Marquette Ave., So. Chicago 16.00.

Okręgowy Zjazd Weteranów Armji Polskiej.

W dniach 2go i 3go września odbędzie się po raz pierwszy w Milwaukee czwarty Zjazd Weteranów Armji Polskiej w Ameryce i połączonych Korpusów Pomocniczych przy Okręgu I szym, obejmującym stany Wisconsin, Illinois, Indiana, Missouri, Nebraska i Minnesota.

Zjazd odbędzie się pod egidą Placówki Nr. 3 w Milwaukee i Korpusu Pom. Nr. 1-szy.

Porządek Zjazdu będzie następujący: W niedzielę dnia 2go września o godzinie 9ej rano — zbiórka delegatów i delegatów przed domem Weteranów, skąd wyruszą z orkiestrą Okręgu I-go, składającą się z 30 muzykantów na czele, pochód podąży do kościoła św. Józefa, gdzie odbędzie się uroczyste nabożeństwo. — Po nabożeństwie wspólny obiad żołnierski w domu weteranów, przyrządzony i podany przez panie z Korpusu Pomocniczego. O godzinie 2ej po południu w sali Kościuski przystąpienie do porządku sejmowego i pierwszych sesji.

O godzinie zaś 7:30 wieczorem wspaniały bal mundurowy w sali Kościuski — do współudziału w którym zapraszamy całą Polonję.

Komitet przedsejmowy zaangażował orkiestrę żołnierską Okręgu I-go, która będzie przegrywać do tańca podczas balu.

Podczas wymarszu będzie tak że przegrywała orkiestra z parafii św. Józefa.

W poniedziałek o godzinie 9 rano rozpocznie się druga sesja, która potrwa do zakończenia zjazdu.

Do współudziału zaprasza się wszystkich organizacje, towarzysza i całą Polonję w Milwaukee i okolicy.

Komitet przedzjazdowy już od dwóch miesięcy pracuje aby sejm wypadł jak najmyślniej i by dał placówkom pozamiejscowym przykład pracy, ja ka wykonywana jest w Milwaukee dla weteranów inwalidów, tudzież jak Polonia w Milwaukee wszystkie sprawy weteranów ma na sercu, odpowiadając swą ofiarnością i poparciem na każde zwołanie.

W skład Komitetu Przedzjazdowego wchodzi: Stefan Wisniewski, przewodniczący; M. Gwiazdowska, wiceprez.; K. Pacyna, sekret.; Jan Balicki, kasjer. Komitet Pamiętnika: B. Ilicki, K. Pacyna i D. Koralewski, A. Leonarska i M. Burda. Komitet Prasy: D. Koralewski, przew.; Aleksandra Wolska, sekret.; J. Ratajczyk, Marja Koło i W. Sikorski. Komitet Kwater: J. Ziemiański, przew.; A. Kruszeński, P. Plachno, A. Bochenek i A. Radaj. Komitet Balu i Zaprości: Marja Koło, przew.; M. Pawlak, sekret.; M. Gwiazdowska, A. Leonarska, M. Schweitzer, A. Wolska, A. Bochenek, A. Kozierska, M. Burda, W. Sikorski, J. Ratajczyk, J. Seweryniak, J. B. Ilicki, K. Pacyna i D. Koralewski. Komitet przyjęcia w Domu Weteranów: M. Gwiazdowska, przew.; A. Leonarska, A. Bochenek, A. Radaj i M. Brylska. — Za Komitet przedzjazdowy, A. Wolska, sekret. prasy.

Rura skrócona w kształcie węży w aparacie dystylacyjnym, zwie się węzownicą.

Organizacja Ligi Wolności skończona.

New York. — Szczegóły organizacji Amerykańskiej Ligi Wolności zostały wczoraj skompletowane na konferencji odbytych przez Joutta Shouse'a, sekretarza wykonawczego, i Alfredem E. Smith'em i Renee du Pontem, członkami komitetu wykonawczego.

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy siostra i ciocia nasza

ANASTAZJA NIEWIADOMSKA

członkini Niewiast Różańca św. 1-go Drzewa, po długiej i ciężkiej chorobie, pożegnała się z tym światem, oparzoną św. Sakramentami, dnia 28go sierpnia, 1934 roku, o godzinie 4:15 rano, w podszym wieku.

Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 31go sierpnia, o godzinie 9:30 rano, z zakładu pogrzebowego W. M. Pomerskiego, pnr. 1059 W. 32-go ul. do kościoła Najświętszej Maryi Panny od Niewiast Różańca, a stamtąd na cmentarz Zmartwychwstania Pańskiego.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzebni:

Marianna Michalska, Franciszka Golaszewska, Marianna Paluch, Julianna Krauzo, siostry; Adam Paluch, szwagier;

Józef i Franciszka Królak, brat i bratowa w Polsce; (Magdalena Heblisz, siostra w Polsce), wraz z całą rodziną.

Pogrzebowy W. M. Pomerski, Tel. Boulevard 4421.

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy ojciec nasz,

ANTONI JENDRZEJCZYK,

po krótkiej lecz ciężkiej chorobie, pożegnał się z tym światem, oparzony św. Sakramentami, dnia 28go sierpnia, 1934 roku, o godzinie 12:35 po południu, w średnim wieku.

Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 31go sierpnia, o godzinie 8:30 rano, z domu żałoby pnr. 848 Elston Ave. do kościoła św. Józefa, a stamtąd na cmentarz św. Wojciecha.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzebni:

Stanisław, Józef i Henryk, synowie; Helena, Eleonora, Maria i Florentyna, córki; Michał i Władysław Kudela, szwagrowie; Antonina Surdel i Helena Flaga, szwagierki; kuzyni i kuzynki, wnuki i wnuczki, wraz z całą rodziną.

Pogrzebowy Anton A. Polack, 1335 W. Chicago Ave. Telefon Monroe 4643—7306. 30

PRACA

POTRZEBA doświadczonego szewca, który się zna na wszelkich maszynach szewskich. Złotocena: 1

ALEX SHOE HOSPITAL 114 W. Washington ul. South Bend, Ind.

POTRZEBA operatorów doświadczonego przy pracach szewskich. 3021 N. Crawford Ave.

POTRZEBA młodej kobiety do domowej pracy, wikt i zapłata. M. Nagel, 2425 Logan Blvd.

POTRZEBA dobrego krawca do damskiej i męskiej roboty. Tak zwany „cleaning store”. 1924 Armitage ave.

POTRZEBA dziewczyny do domowej pracy, dobry dom. Faber, Telefon Independence 3048. — 4148 No. Troy ulica.

POTRZEBA samotnego mężczyzny na farmę. 2505 N. Long Ave.

POTRZEBA dobrego prasownika przy czyszczeniu ubrań. 1750 Brigham ul.

POTRZEBA mężczyzny w starszym wieku do bardzo małego kapitułu. Złotocena 2028 N. Oakley Ave. pomiędzy 10ta rano a 4ta po południu.

POTRZEBA doświadczonej dziewczyny do ogólnej pracy domowej. Mały apartament. Rekomendacje wymagane. Juniper 3872.

POTRZEBA doświadczonego do domowej roboty, mała rodzina, która szuka dobrego domu, musi pozostać. Telefonować Alkany 5369.

POTRZEBA samotnego szewca. 3823 N. Kedzie Ave.

POTRZEBA dziewczyny do ogólnej domowej roboty. 2638 Haddon Ave. Meyers.

POTRZEBA dziewczyny do domowej pracy i opiekowania się dziećmi, pozostać na noc. — Kramer, 1907 So. Avers Ave.

POTRZEBA dziewczyny lub młodej kobiety do ogólnej domowej roboty. 2210 E. 71-sza ul. w plekarni.

POTRZEBA młodej dziewczyny do domowej pracy, mały apartament. — Telefon Juniper 0004, Greenberg, — 4933 N. Whipple ul.

POTRZEBA balwierza. — 747 No. Leavitt ul.

POTRZEBA doświadczonego portiera i do mycia naczyń, stała praca. 2640 W. Division ul.

POTRZEBA młodej dziewczyny do lekkiej domowej pracy. 1214 N. Oakley Blvd. Kosh.

POTRZEBA kobiety do dzieł, 1370 No. Lincoln ul. w biurze realności. W. Dobry zapłata.

PRACA

MATKO I OJCZE

KARIERA DLA CÓRKI
Zapisać ją do Chicago School of Dressmaking. Nauka szycia sukien \$25. Na parowych maszynach \$5. Robienie deseni mała opłata. Nowy tatwy plan. \$2 wbiły \$2 tygodniowo.
CHICAGO SCHOOL OF DRESSMAKING
210 W. Jackson Boulevard
Telefon Dearborn 3092.

POTRZEBA dziewczyny, 20 do 35 lat, do pracy domowej. 2102 W. Ohio ul. pierwsze piętro, od 5:30 wieczorem.

POTRZEBA panny do pracy domowej doświadczonej obchodząca się z dziećmi, pożądana mieszkanie, utrzymanie i mała pensja. Złotocena się oświadczyć 4055 Barry Ave.

Drobne Ogłoszenia

ROZMAITE

REPERUJE domy i werandy okrywane papierem. Kupiec materiałów a ja przyjdę i zrobię wam tatwy. Tel. Rockwell 1858. Walter Tarasow.

MALOWANIE, papierowanie, \$2.50 pokój; robota gwarantowana. Armitage 6297.

POSZUKIWANIA

POSZUKIWANY jest Jan Kiełbasa, zamieszkały par. 6412 N. Moody Ave. Jefferson Park. Ktoś o nim wie, przysłać lub on sam przysłać dać znać.

DO WYNAJĘCIA

ŚLICZNE 5 pokojowe mieszkanie, 2-tę piętro, 1220 W. Western Ave. Nowo udekorowane i odnowione, bardzo ładne i przestronne, po dalsze informacje telefonować Spaulding 9037 albo zobaczyć właściciela pnr. 3711 W. Grand Ave. Także klucze na Iszem miejscu. Cena \$15. Jeden miesiąc koncesji.

Do Wynajęcia 4 pokoje, nowo udekorowane, kapitał, pięć ogrzewane, niska cena. Bisco, Fullerton i Western Ave. 2341 Montana ul.

DO WYNAJĘCIA 4 pokojowe mieszkanie, 2023 N. Winchester Ave.

2628 N. OAKLEY Ave. Wynajme 6 pokojowe mieszkanie, pięć ogrzewane, 2-tę piętro.

CZYTERY pokoje do wynajęcia, 1312 Holt ulica.

6 POKOJE wynajmie tanio dobrym łożyskiem, mieszkać darmo. 650 N. Sawyer Ave.

5 NOWOCZESNYCH pokoi do wynajęcia dorosłym ludziom, tanio, 2334 Augusta Blvd.

DO Wynajęcia 6 i 4 pokojowe mieszkania, tanio rent, dobra transportacja. 1215 N. Lincoln ul.

KUPNO I SPRZEDAŻ

AUTOMOBILE

AUBURN, 1934, 8 cylindrowy sedan, nowy. Oryginalny koszt \$1,225. Na szatach \$975. Warmki lub zamienie. Auburn sprzedawca, 3201 Milwaukee Ave. Avenue 5484.

DO Wynajęcia 6 i 4 pokojowe mieszkania, tanio rent, dobra transportacja. 1215 N. Lincoln ul.

RZECZY DOMOWE

BAER STORAGE
Nie zwlekaj gdyż cena na meble dzienne idzie w górę. Mam na zapasie wielki wybór garniturów do pokoi, łóżek i trykoci, oraz nieco i dywanów. Spłaty. Otwarte dzienne do 10tej w niedzielę do 4tej po południu.

BAER STORAGE
1927 MILWAUKEE AVE.
przy Western Ave.

NA SPRZEDAŻ Singer maszyn do szycia w dobrym stanie, \$9.00. — 2120 Belmont Ave. 1-sze.

TODAY'S CROSS WORD PUZZLE

1-2-3-4-5-6-7-8
9-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100

ACROSS
1—Presiding elder (abbr.)
2—A gorge
7—Liberal arts degree
9—In the month preceding the present
11—Trim
12—To steal
13—Twenty quires
15—Twofold
16—A tuft of feathers
18—An island in the Mediterranean
19—A portion
22—Of no use
26—Regions
27—Like
28—A rock shelf
30—Intended
32—State of being alive
34—A place of low resort
35—Agent (abbr.)
36—A soft plug
38—Under the management (abbr.)
39—Royal Navy (abbr.)
40—Surrendered
41—Left side (abbr.)
DOWN
1—Chaste
2—A funeral song
4—Aluminum (abbr.)
5—The present time

6—Opposite (abbr.)
7—Water craft
8—Having adequate power.
10—A seaman
12—To repent
14—A communication
15—Bandaged
17—At that place
18—A fatty emulsion
20—A malt drink
21—A neck band
23—A garden flower (pl.)
25—To pretend
27—Block for forging metal
29—Defendant (abbr.)
31—To help
33—A craze
36—A personal pronoun
37—Away from (prefix)

Answer to previous puzzle
ANY/LAT/HOE
IT/NAMES/NL
DT/TALE/F
TOLL/SAND
HONEY/EMRR
ID/STRAP
PO/SO/STRAP
YOUR/ROOM
D/HID/OB/C
AL/TEMPT/FA
MAP/RIO/MOP

KUPNO I SPRZEDAŻ

ROZMAITE

KUPUJEMY stare złoto, srebro, zniszczona biżuteria, złote zęby, zepsute zegarki, dla twórców. Jewelers Exchange, 32 N. State ul. Pokój 1102.

WYCHODZĘ z interesu, sprzedam całe urządzenie do buczerni i groserni za \$150. — 1858 W. Huron ul.

NA SPRZEDAŻ słoje melony i jabłka, bardzo tanio, z naszej farmy. 2921 So. Kimball Ave.

INTERESA

DWU krzesłowa balwierza na sprzedaż pnr. 4020 W. Archer Ave. Dobra lekacja, pokoje mieszkalne z tyłu składu. Rent \$20 miesięcznie.

SKŁAD cukierków na sprzedaż, na Jackowie; tanti rent; niska cena; z powodu innego interesu. 2015 N. Hamilton Ave.

EXTRA

Buczernia i grosernia do sprzedania z powodu choroby, tanti rent. Telefonować Belmont 9856.

ZAKŁAD reperacji ubrań na sprzedaż, 2654 W. 18ta ulica.

NA SPRZEDAŻ piwiarnia, dobry interes, tanti rent, 3509 Dickens Ave. 30

BUCHCERNIA, istniejąca 12 lat, „refrigeration”, na sprzedaż z powodu choroby. 3853 N. Kedzie Ave. Tel. Juniper 10404.

GROSERNIE i buczernia którą poszukuj

Bank North-Western Wyplaca Dywidende.

Depozytorzy dostaną
\$1,936,448.51.

Dowiadujemy się, że p. David Shanahan, prezes banku North-Western Trust and Savings, rozesłał jutro, w czwartek, czeki z dywidendy do blisko 25,000 depozytorów, na łączną sumę \$1,936,448.51.

Dywidenda, wynosząca 20 procent wkładów, będzie czwartą z rzędu. Pierwsza wynosiła 20 procent, dwie następne po 5 procent, czyli ogółem, z jutrzejszą dywidendą, depozytorzy otrzymają 50 procent swoich wkładów.

Wieczorek Wokalno-Muzykalny na Cześć p. Katarzyny Lakówka.

Wczoraj wieczorem w domu pp. Lakówków odbył się wieczorek wokalo-muzykalny na cześć pani Lakówkowej z okazji jej urodzin. Prócz rodziny byli: p. Jackson ze żoną, pani Żebrowska z córką Antoniną, p. Jerzy Kalmus, panna Stasia Józefowicz i pani Stryk.

Najprzód odbyła się część artystyczna a potem podano kolację i po kolacji spędzono kilka chwil na milej pogawędce.

Na skrzypcach zagrała p. Antonina Żebrowska przy akompaniamencie p. Kalmusa kilka numerów z dzieł wielkich mistrzów. Słuchacze w zdumieniu wprowadzeni zostali jej cudną grą. Stradivarius mógłby się poszczycić tem, iż skrzypce jego dostały się w tak mistrzowskie ręce. Przemawiając wprost do obecnych, odslaniając myśli wielkich kompozytorów w całej ich piękności — w całym majestacie.

Solowe części fortepianowe p. Kalmusa wykazały dobitnie jego talent i jego znakomitą interpretację myśli i uczuć zawartych w dziełach sławnych muzyków.

Panna Józefowicz i pani Stryk, znane ze śpiewu na radio, pięcieli uszy słuchaczy swoimi utworami ludowymi i popularnymi.

Cały program wokalo-muzykalny wykonany został z wielkim powodzeniem w całym tego słowa znaczeniu i oddany mógłby być na pierwszorzędnym scenach zawodowych.

Dwoje dzieci utopiło się w oceanie.

Ocean City, N. J. — Gorączkowe dwudniowe poszukiwanie 9-letniego Royal Hallock'a i jego 8-letniego brata Artura, z Yonkers, N. Y., zakończyło się wczoraj, kiedy ich zwłoki znaleziono pływające na oceanie około 150 stóp od brzegu.

GRADUANTKI WYŻSZEJ SZKOŁY MATKI BOŻEJ DOBREJ RADY.

Powyższa rycina przedstawia pokaźną liczbę panienek, które w czerwcu, b. r. ukończyły Wyższą Szkołę Sióstr Felicjanek w Chicago.

Nowy rok szkolny 1934—35 rozpocznie się w przyszły wtorek, dnia 4go września, uroczystym nabożeństwem o godzinie 9-tej rano. Zapisywać się można jutro, we czwartek, w piętek i sobotę.

Podaje się do wiadomości pań, które zamieszkały na południowej stronie miasta, że dzięki życzliwości ks. Fr. Karabasa, proboszcza parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa i pozwoleniu prezesa Archidiecezjalnej Rady Szkolnej, ks. Pralata T. Bony, otwarty zostanie dwuletni kurs handlowy przy szkole parafialnej na Serowie. Panienki z sąsiednich parafii:

św. Józefa, św. Jana Bożego, św. Apostołów Piotra i Pawła — a może nawet i z innych, zamieszkałych do obcych, albo do szkół publicznych, niech się zapiszą na kurs handlowy, na Serowie. Nowa ta placówka będzie afillowaną do Wyższej Szkoły Matki Bożej Dobrej Rady, więc nauka będzie pierwszorzędną i dyplomy ważne.

Z JACKOWA

Już dzisiaj wieczorem na podwórzu szkolnym odbędzie się wieczór bokserski. — Będzie to naprawdę coś nowego i nadzwyczajnego na Jackowie. Stana do walki pięściarskiej młodzi atleci i to tacy jak bracia Wozniakowie, a poza tem będą inni, którzy popisywać się będą swą siłą, zręcznością i sprytem. — Wszystkie zapasy pięściarskie odbędą się podług reguł stanowych. Urządzeniem tego dziśszego wieczoru zajmuje się Organizacja Katolickiej Młodzieży C. Y. O., która przy pomocy materjalnej naszych wspaniałomyślnych kupców i przemysłowców wyteże swe siły, by impreza atletyczna wypadła możliwie jak najpomyślniej. Cały dochód przeznaczony na korzyść podtrzymania sportu w tej organizacji. Przyjdzie więc wszyscy i to jak najliczniej i przypatrzcie się naszym polskim zuchom bokserom.

Do listy tych, którzy przyczyniają się ażeby wieczór dziśszego cieszył się jak najlepszym powodzeniem w dalszym ciągu podajemy następujących: A. Szewczyka, J. Rychtarczyka, W. Uchwata, B. Skaję, F. Groblewicz, L. Wojtalewicz, S. Werdeła, J. Sadowskiego, F. Gontarka, B. Kubiaka, J. Lelko, W. Kuźbę, L. Szupkowskiego i F. Pijanowskiego.

W przyszłą niedzielę odbędzie się w kościele św. Jacka kolekcja na powódź w Polsce. Litociści na nędzę ludzką serca chyba nie odmówią swej pomocy tym, którzy wskutek zalewu utracili cały swój dorobek.

Jeszcze dziś i jutro rodzice mogą przychodzić z dziećmi do zapisu do szkoły parafialnej. — Wszyscy według przyjętej reguły muszą wykazać się książeczką parafialną. Niechaj ani jednej rodziny w parafii św. Jacka nie będzie, która by dzieci swe do szkoły jacksonskiej nie posłała. Dajmy dzieciom naukę i wychowanie w duchu prawdziwie katolickim i polskim, to jest naszym obowiązkiem.

W sobotę przyszłą w kościele św. Jacka, o godzinie 10:30 rano ślubować będą wierność i miłość małżeńską p. Franciszek Tesar i panna Julia Januszewska.

Chłopcy, którzy ukończyli szkołę parafialną powinni o ile możliwości zapisać się do wyższej szkoły, by dalej się kształcić, gdyż wykształcenie jest w dzisiejszych czasach nadzwyczaj niezbędne i potrzebne w całym tego słowa znaczeniu. Mamy Wyższą Szkołę im. Arcybiskupa Webera, do której rodzice powinni swych synów zapisać. Dziewczęta zaś, które ukończyły szkołę parafialną mogą się zapisać do Akademii Najśw. Rodziny, do Akademii Sióstr Zmartwychwstańców i do Wyższej Szkoły Sióstr Felicjanek, albo na kurs dwuletni na Stanisławowie.

Nasze panienki z Chóru św. Cecylii urządzają zabawę, mającą się odbyć dnia 9go września, w sali parafialnej.

Tutejszy asystent ks. Bronisław Ostrega, C. R. obchodzić będzie w przyszły poniedziałek, dnia 3go września, swoje imieniny. Konfratry w dniu tym składać mu będą swoje życzenia.

Państwo Franciszek i Pelagia Kłaczewscy, obchodząc będą srebrny jubileusz pożycia małżeńskiego dnia 29go września. Z tej okazji podziękują Bogu za łaski zprośbą o dalsze na Mszy św. w ich intencji o godzinie Tej rano.

Nasi Alumnii też nie próżnują lecz zabierają się do urządzania zabawy tanecznej, mającej się odbyć dnia 16go września, w sali parafialnej. Zabawy alumnów zawsze cieszą się liczną frekwencją gości i nie ulega

NOTATKI REPORTERA

Jesienne Wycieczki do Polski.

Dla tych, którzy pragną udać się obecnie do Polski i ujrzeć swój „Stary Kraj” w jego jesiennej krasie, okręty „American Scantic Line” będą pod każdym względem najdogodniejsze. Okręty tej linii utrzymują regularną i częstą komunikację z Polską, odchodząc z New Yorku wprost do Gdyni. Podróż jest miła i nade wszystko wygodna, gdyż wszystkie kabiny na nich są zewnętrzne, czyste i obszerne. Jedzenie smaczne i obfite, a usługa grzeczna i uprzejma. Okręty „American Scantic Line” są świeżo przebudowane, co zapewnia pasażerom amerykańskim komfort i wygodę. Okręty Linji: „Scannepenn”, „Scanstates”, „Scanyork” i „Scannmail” przewiozły już wiele setek zawsze zadowolonych pasażerów za nader przystępną opłatą. Każdy, kto pragnie wybrać się do Europy, niechaj uda się do miejscowego agenta, który udzieli o Linji wszelkich niezbędnych informacji.

200,000 dzieci i młodzieży pójdzie do szkoły.

Parafialne szkoły w Archidiecezji Chicagowskiej otworzą swoje podwoje na nowy rok szkolny we wtorek, dnia 4go września. W Chicago i okolicy jest 452 szkół parafialnych do których pójdzie 200,000 dzieci. Ks. Cunningham, superintendent szkół parafialnych komunikuje, że 170,000 dzieci pójdzie do szkół elementarnych, 20,000 do szkół wyższych, a 15,000 do kolegiów i uniwersytetów.

Popeliła samobójstwo.

Helena Landt, lat 34, zam. pnr. 506 South Austin Blvd., w Oak Park, targnęła się na życie przez powieszenie się na rzemieniu od walizki przymocowanej do rury obok radiatora. Jej mąż powiedział policji, że choroba nieuleczalna była powodem jej samobójstwa.

Falszywy alarm.

Policja otrzymała wczoraj telefoniczne wezwanie, p. nr. 1245 Lawrence ave., że w zaułku znajduje się męczennica czyszcząca karabin maszynowy.

JESIEŃ

w Polsce Najpiękniejsza!

S. S. „Kościuszko”

Odpiwa z New Yorku 6-go WRZEŚNIA o 3-ciej Po Południu

BACZNOŚĆ!

RODACY W KANADZIE

Odjazd z Halifaxu

DNIA 8-GO WRZEŚNIA

Do bliższych informacji prosimy zwracać się do lokalnych agentów lub do biur

LINJI GDYNIA-AMERYKA

315 S. Dearborn St. Chicago, Ill.

W KANADZIE
MONTREAL, Que. 740 Windsor St.
TORONTO, Ont. 72 Queen St. W.
HALIFAX, N. S. 51 Upper Water St.

Najzdrowsi w Stanach Zjednoczonych.

Podczas ostatniego konkursu urządnego na Wystawie Światowej tytuł najzdrowszej dziewczyny w Stanach Zjednoczonych otrzymała 17-letnia Clita Millsap, z Mt. Pleasant, Iowa, na lewo, 18-letni Mortimer Foxman z Chicago zdobył tytuł najzdrowszego chłopca w Stanach Zjednoczonych.

THOR WASHER WRINGER IRONER

ALL 3 FOR

\$69.50

3 MASZYN ZA CENĘ 1

SAMA MASZYNA DO PRANIA \$49.50

DOKŁADNE WARUNKI

Doskonałej jakości maszyna do prania z Super-Agitatorem i Lovell wytrzymałą oraz szybko działającą maszyną do prasowania, która wymaga tylko jedną trzecią czasu na prasowanie co dawniej i załatwia jedną dziesiątą część wysiłku.

Zatелефонуйте до najbliżшего Goldblatt składu по репрезентант, который продемонстрирует машину в доме.

7 GOLDBLATT BROS.

DEPT. STORES

Smart People Buy for Less

Uptown Chicago: Broadway at Lawrence
North Side Store: Lincoln & Belmont Ave.
South Side Store: 47th Street & Ashland
New Store: Joliet, Ill., Chicago and Cass Streets

Northwest Store: Chicago & Ashland Ave.
South Side Store: 47th Street & Ashland
Hammond, Ind. Store: Hohman Ave. at Sibley

Copyright 1931, by Goldblatt Bros., Inc.

Gdy policja zjawiła się na miejsce, nikogo tam nie było.

Pozbyła się życia.

Julia Stanton, lat 65, zam. p. nr. 1251 Winnemac ave., zażyła sporą dawkę trucizny i tym sposobem zakończyła cierpienia, które ją od dłuższego czasu trapiły. Tak stwierdził świadek na inkwizycie koronera.

Gość złodziejem.

Do hotelu Norel, 5517 Kenmore ave., wszedł wczoraj mężczyzna, pozując jako gość, przemocem obrabował menażera Orville Lairda z \$32 w gotówce, rozumie się pod groźbą rewolweru.

W parku Humboldta.

W ogrodzie drzew gęstych altanie swej kochance ścisnął dłoń, oto piosenka ulubiona przez młodych i starych. Nareszcie nadeszła sposobność kiedy każdy może spędzić wieczór w pięknej altanie ze swą ulubioną. Znany na północno-zachodniej stronie miasta klub „Gay Belts”, którego prezeską jest panna Anna Rusinek, ożrządza zabawę p. t. „Wieczór Romantyczny” w pawilonie parku Humboldta, w środę, dnia 12go września.

Do członków Chóru Dudziarz!

W czwartek, dnia 30go b. m., o godzinie 8:30 wieczorem, chór zbierze się w kaplicy pogrzebowej przy Blackhawk i Holt ul., gdzie chór zaśpiewa nat trumną kolegii.

Policja zabiła 2 rabusiów.

Dendron, Va. — Policja, poinformowana poufnie o planowanym napadzie rabunkowym na tutejszy urząd pocztowy, — zaskoczyła bandytów przy rozbijaniu kasy ogniotrwałej i dwóch z nich zabiła, a trzeciego ciężko postrzelila.

Miasteczko poszło z dymem.

Quincy, Cal. — Większa część byznesowej dzielnicy w Quincy poszła wczoraj z dymem. Największy pożar w historii tego miasteczka obrócił w stos dymiących zgłiszczów czternaście budynków, powodując szkodę szacowaną na \$250,000.

Pięcioraczki skończyły 3 miesiące.

Callander, Ont. — Pięcioraczki Dionne skończyły wczoraj trzeci miesiąc życia. Opiekujący się nimi lekarz, dr. Dafoe, powiedział, że teraz uważa je za normalne pod każdym względem.

Tchawica jest to rurkowaty kanał oddechowy u ludzi, zwierząt ssących i u ptaków, złożony z pierścieni chrząstkowych, łączący usta z płucami.

Polscy Urzędnicy Federalni Urządzają Przyjęcie Dla Cenzora Fr. X. Świetlika.

(Nadesłane.)

Chicagosey urzędnicy federalni polskiego pochodzenia skupieni w Stowarzyszeniu Urzędników Federalnych w Chicago, która to organizacja liczy obecnie przeszło 350 członków i członkiń, dumni ze stanowiska zajętego przez delegację polsko-amerykańską na Zjeździe Polaków z Zagranicy w Warszawie urządzają dla przewodniczącego tej delegacji dla Cenzora Związku Narodowego Polskiego, mecenasza Franciszka X. Świetlika przyjęcie, by wyrazić mu, że solidaryzują się w zupełności z zajęciem przez niego stanowiskiem, oraz by wyrazić mu uznanie za piękny przykład lojalności wobec przybranej ojczyzny, jaki dała delegacja polsko-amerykańska na Zjeździe Polaków z Zagranicy w Warszawie.

Przyjęcie to urządzone na olbrzymią skalę odbędzie się w niedzielę, 30go września w hotelu Palmer, a jak komitet przypuszcza, będzie to jedno z najokazalszych przyjęć, gdyż wszyscy miejscowi urzędnicy federalni polskiego pochodzenia przybędą na nie oraz spodziewanych jest wielu Polaków urzędników federalnych lub też piastujących wysokie stanowiska z innych miast i skupień polskich w Stanach Zjednoczonych.

Komitet już zaprosił wybitnych gości z Washingtonu jak też rozesłał zaproszenia do polskich kongresmanów oraz do wielu z wybitnych osobistości w kraju. Komitet oświadcza, że wszyscy, do których zwrócono się z zaproszeniem nie tylko, że obiecali przybyć, lecz proszą o nadesłanie pokaźnej liczby biletów, by mogli rozprzedać pomiędzy swymi przyjaciółmi i znajomymi. Można przeto z tego wnioskować, że przyjęcie to spotka się z olbrzymim powodzeniem. Do komitetu urządzającego to przyjęcie wchodzi jak następuje: J. Roman, przewodniczący; W. H. Mikolajczyk, sekretarz; W. Jaskowski, skarbnik; Z. Wiśniewski, J. Polkowski, Karolina Lew, J. Trzebiatowski, J. Mysliński, J. Tafiński, S. Pierucki, Ed. Eckmann, Fr. Gnutkiewicz, Zofia Lipkowska, G. Sknalarska, N. Kipkowski, Zygmunt Szeurek, Lucjan Kania i F. Kwasigroch.

Wakacje w fabryce Forda.

Detroit, Mich. — Wielkie zakłady kompanji motorowej Forda w River Rouge zamknięto wczoraj na zwykłe letnie wakacje. Otworzą się one z powrotem we wtorek. Zwykle, wakacje trwały od dwóch do trzech tygodni, ale w tym roku skrócono je do tygodnia.

Plan loterii zapomogowej w San Francisco.

San Francisco, Cal. — Plan sfinansowania akcji zapomogowej drogą loterii przedstawiono wczoraj miejskiemu wydziałowi superwizorów.

Bomba zburzyła dom ministra na Kubie.

Hawana, Kuba. — Bomba, która mogła ważyć około 80 funtów, eksplodowała wczoraj i zburzyła dom Mario Diaza, ministra bez teki w gabinecie kubańskim. Ofiar w ludziach nie było.

Kanga jest to chińska nazwa na dyby, zakładane przestępcom w Chinach na szyję.

COLUMBUS

1209-1213 Noble ul.
Tel. Brzozowski 2888
Bliźniak Division ul.

NA CZWARTEK

KUKIER, 5 funtów 26c
cienny woreczku...

Największa taniość w Chicago.
A 3 kawalki LUX 18c
A 3 MYDŁA TOA-LETORETO 25c
N 1 regularna 25c paczka
O Wąschose do prania 10c
DARMO.

KAWA, smażona KAWA i ZIOŁOWA 12c
Kawa w 1-funtowej czar-
wonej paczce 15c
Proszek do prania, Lighthouse
marki, 15-uncjowa 4c
paczka 4c
Mielko, Pet Carnation, Bor-
den's albo 3 wysokie 17c
Land o' Lakes, 15-puski 52c
Pondory wybornej ja-
kości, nr. 1 puszka 42c
Białe ryż, wyborny, 1 funt 13c
Świeżutka, nono al-6 za
bo na otartyki.
Pork and Beans, Heinz, Libby's
albo Campbell's marki, 1 puszka 42c
Mydło do prania, białe, Classic, 3-kawalki 2c
Jajka, świeże, z zakładów Armour'a, tuzin 21c
Salcester, tuzin 13c
duża, butelka 13c
Sardynki w oliwie, puszka 32c
Nudle a 100, najlepsze, 15c wartości, funt 12c

SPECJALNIE.
Damskie 18c bawolniane po-
czochy w najnowszycy
odzieniach, tylko 122c
sukienki dla dziewcząt — wszy-
stkie wielkości, war-
tości do 85c, po 44c
Muślin, grubo, niebiesko-
ny 12c wartości, 12c
Nieł do szycia, Clark's O. N. T.,
czarne albo białe, 4c
wszystkie numery 49c
Czersta na szty, wzorzysta,
wielkości 54x54, sztuka 49c
Zasłony do okien, gru-
bo, 7 stop długie 49c
Miekkie union garnitury,
wartości do 65c, po 39c
PATRZcie
Przewidzi do gimnazjum dla ma-
łych dzieci, oraz pantofelki i wy-
skie trzewiki z nallie-
szki skórką do wypr. para 25c

KARTOFLE

10 funtów 16c
U. S. Nr. 1 jakości. Do
gotowania lub pieczenia.

Scalloped Szynka
Na Przekąskę, 35c
Kartofle, Sałata, Deser, Napoje.

ANANAS,
Libby's Rosedale krajany a-
nanas. Nr. 2 1/2 puszka 17c
CZERWOCY GROSZEK,
Meal 2 puszek 23c
marki.

ŚLÓD I CHMIEL,
Wieböld mark.
Specjalnie 37c
ZUPA POMIDOROWA,
Campbell's, nr. 1
Na jutro 3 puszek 19c

CORNEB BEEF HASH
Broadcast marki. Nr. 2 puszek,
3 za 50c, albo 17c

SER, 1 puszek 17c
Kafelny amerykański ser, 17c
POMARAŃCZE,
Kafelny amerykański —
średniej wielko-
ści, 6 1/2 10c
NAPIDORY,
Najlepsze, jakie
można nabyć 5c

WIEBOLDT'S

Przy MILWAUKEE AVE., blisko ASHLAND